

Our 90th Anniversary Year

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, marrask. 1 - Wed. Nov. 1, 1995

FINNISH AMERICAN WEEKLY

91. vuosikerta Vol. XCI No. 43

50 cents

Yhdistyneiden Kansakuntien juhlaistunnon osanottajat yhteiskuvassa.

Presidentti Ahtisaari YK:ssa :

Yksilöimätön kritiikki ei paikallaan

Suomen presidentti Martti Ahtisaari pahoitteli YK-juhlaistunnon puheessaan sitä, että YK:n ja sen sihteeristön arvostelusta on tullut tapa. "En steda yksilöimätöntä kritiikkiä. Tiedän, että maailmanjärjestössä on suuri määrä vastuuntuntoisia ja päteviä ammattilaisia. Toki YK:n täy-

tyy pystyä uudistumaan, ja tehostamisen varaa on", Ahtisaari kertoi ennen puheenvuoroaan suomalaislehdistölle.

Hänen mielestään YK on ollut ja on Suomen kannalta keskeinen ulkopolitiikan forumi, ja sen rinnalle on tullut Euroopan Unioni uutena vai-

kuttamiskanavana.

Ahtisaari nosti puheessaan esille kotimaan medialle Suomen tukevan Ruotsin jäsenyyttä, kun ensi syksynä valitaan normaalin kierron mukaan vaihtuvat jäsenet.

"Saksan tai Japanin hyväksyminen turvallisuusneuvoston pysyviksi jäseniksi ei ole

ongelma vaan sen, ollaanko alueellisesti kyvykkäitä päät-

tämään, kuka valtiosta edustaa kaikkia muita. Mielestäni olisi sympaattista, jos Etelä-Afrikka voisi tulla kysymykseen", hän mietti.

Ahtisaari ehdotti juhlaistunnossa myös, että pääsihteeri Boutros Boutros-Ghali nimittäisi arvovaltaisen henkilön selvittämään jo tehtyjen ehdotusten pohjalta käytännössä toimivaa ja poliittisesti järkevää ratkaisua YK:n kriisinhallintakyvyn vahvistamiseksi.

Ahtisaari kävi New Yorkissa lukuisia kahdenkeskisiä tapaamisia.

"Pyyntöjä on esitetty valtavasti. Tapaan sellaisten maiden edustajia, joita en muuten pääse tapaamaan", hän luetteli mainiten Nepal ja Filippiinit maiksi, joiden kanssa on yhteistyötä.

EU-suurlähettiläs Antti Satuli: Suomi ei saa jäädä Emun kärryiltä

"On paljon ihmisiä, jotka kuvittelevat, että jos jäämme Emun kolmannen vaiheen ulkopuolelle, meillä olisi edelleen käytettävissä devalvoimien mahdollisuus. Näin ei kuitenkaan ole", sanoo Suomen EU-suurlähettiläs Antti Satuli.

"On aivan varmaa, että ulkopuolelle jääneet eivät saa käyttää devalvaatiota kilpailukeinona toisia vastaan", Satuli kommentoi Suomessa vellovaa Emu-keskustelua.

Satuli tähdentää talous- ja rahalliton olevan vain yksi asia niiden suurten haasteiden joukossa, jotka EU:n on vuosikymmenen loppuun mennessä ratkaistava.

"Keskustelu hallitusten välisestä konferenssista ei Suo-

nessa lähtenyt käyntiin yhtään liian aikaisin", hymyilee Satuli.

"On nimittäin hyvä pitää mielessä se selkeä, että siellä ratkaistaviksi tulevat asiat ovat pöydällä juuri silloin, kun Suomi aloittaa puolivuotiskautensa EU:n puheenjohtajanaan heinäkuussa 1999".

Puheenjohtajuus ei EU:ssa ole mikään pieni tekninen seikka, vaan puheenjohtajamaa toimii kaikkien ministerineuvostojen, työryhmien kuin huippukokouksienkin puheenjohtajana.

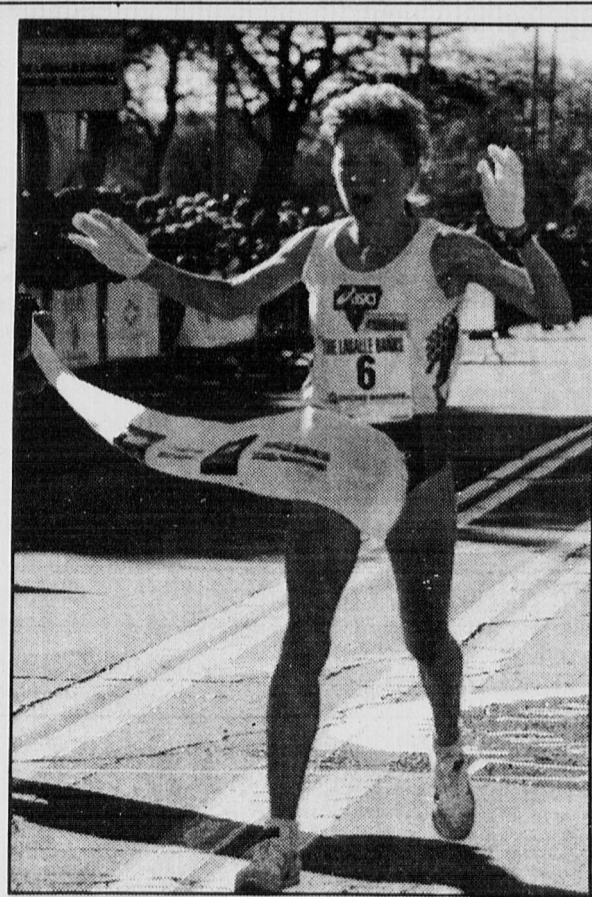
"Käytännössä puheenjohtajamaalla on hyvin suuri valta vaikuttaa siihen, mitä asioita viedään eteenpäin, mitä jarrutellaan", Satuli huomauttaa.

Hornetteja Suomeen ensi viikolla

Ensimmäiset neljä ilmavoimien tilaamaa Hornet-hävittäjää lennetään Yhdysvalloista Suomeen ensi viikolla. Siiniharmaat, kaksipaikkaiset hävittäjäkoneet laskeutuvat Pirkkalan lentoasemalle 7. marraskuuta iltapäivällä. Koneissa on jo Suomen ilmavoimien tunnuksia.

Suora lento St. Louisista kestää noin kymmenen tuntia. Koneet tankataan useaan otteeseen ilmassa Atlantin yllä, eikä välilaskua Euroopassa tehdä.

Kauppasopimuksen mukaan siirtolennot Suomen ostamille seitsemälle kaksipaikkaiselle koneelle tehdään amerikkalaisvoimin.

Voitokas Lemettinen

Suomen Ritva Lemettinen tienasi lokakuun 15. päivänä 15,000 dollaria voittamalla Chicagon maratonin hyvällä ajalla 2.28,29.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-12

• Remembrances of a Finn Kid

• Textile artist Ulla-Maija Vikman

Suomi-Seura

Suomen sisäministeriö on asettanut valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan puolelta asiaa toimikunnan laatimaan hallitukselle ulkomaalais- ja pakolaispoliittista ohjelmaa.

Suomessa ei ole aikaisemmin tehty hallitustasoisista ulkomaalaispoliittista ohjelmaa. Ulkomaalaispoliittista keskeiset periaatteet sisältyvät ulkomaalaislakiin ja muihin säädöksiin. Nyt asiasta toivotaan laajapohjaista keskustelua ja sen vuoksi toimikuntaan on nimetty myös muuta kuin hallituksessa edustettuina olevia tahjoja.

Hallitusohjelmaan liittyvän pöytäkirjamerkinnän mukaan hallitus laatii ulkomaalais- ja pakolaispoliittisen ohjelman. Samassa yhteydessä katsottiin tarpeelliseksi selkeyttää eri vastuuministeriöiden välistä työnjakoa.

Hallitus päätti elokuussa Iltakouluistunnossaan käynnistää ohjelmityn ja määritteli samalla ohjelmityn kes-

keiset tehtävät ja ohjelman laadintaan osallistuvat tahot.

Ulkomaalais- ja pakolaispoliittikalla sekä sen osa-alueella, joihin kuuluu maahanmuutto, pakolaisten vastaanotto, turvapaikan käsittely, perheen yhdistäminen ja laitton siirtolaisuus, on vaikutuksia koko yhteiskuntaan muun muassa väestöpolitiikkaan, työllisyyteen ja sosiaalipolitiikkaan.

Toimikunnan tulee antaa väliraportti työstään maaliskuun loppuun mennessä ja ehdotuksen ohjelmaksi tulee valmistua ensi vuoden aikana.

Toimikunnan tehtävät

Toimikunnan tulee hahmottaa, miten Suomi voi kansainvälisessä yhteistyössä mm. kehitysavun ja ulkopoliittikan keinoin vaikuttaa siihen, että niitä syitä, jotka aiheuttavat pakolaisuutta ja ihmisten muuttoa maasta toiseen vastoin tahtoaan, voidaan poistaa tai vähentää

Suomi Seura tiedottaa:

Toimikunta valmistelemaan hallitukselle ulkomaalais- ja pakolaispoliittista ohjelmaa

myös lähialueilla

kartoittaa Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenmaiden ulkomaalais- ja pakolaispoliittikan sisältö sekä arvioida Suomen ulkomaalais- ja pakolaispoliittikan mahdollinen tarkistamistarve ottamalla huomioon Suomen solmimat kansainväliset sopimukset sekä ne velvoitteet, joihin Suomi liittyyessään Euroopan unioniin on sitoutunut

määrittää ne kriteerit, joita Suomeen muuttavilta henkilöiltä, paluumuuttajat mukaan lukien, tulee edellyttää

määrittää perhesuhteiden merkitys maahanmuuton perusteena

laatia ehdotus, jossa esitetään miten ja missä laajuudessa Suomen on kannettava vastuuta ongelmasta, joka aiheutuu siitä, että ihmiset joutuvat pakolaisiksi tai muutoin muuttamaan kotimaastaan

tehdä esitys toimenpiteeksi, joilla parannetaan ulkomaalaisten sopeutumista maam-

me olosuhteisiin sekä miten suvaitsevaisuutta voidaan edistää

kartoittaa ehdotusten väestö- ja työllisyyspoliittinen merkitys

arvioida, viranomaisten nykyistä toimivaltajakoa ja selvittää, onko toimivaltaa perusteltua nykyistä enemmän koota

tehdä ehdotus maahanmuutto- ja pakolaispoliittikan osalta eri viranomaisten välisen suhteiden selkeyttämiseksi

selvittää, miten Euroopan unioniin liittyvien maahanmuutto- ja turvapaikka-asioiden valmisteluvastuuta voidaan selkeyttää ministeriöiden välillä

tehdä esitys miten oleskelulupa- ja turvapaikkahakemusten, kansalaisuusasioiden sekä maastapolistamis- päätösten käsittelyä, päätöksentekoa, muutoshakuprosesseja ja toimeenpanoa voidaan tehostaa ja nopeuttaa oikeusturvaa vaarantamatta laatia toimikunnan esitysten

edellyttämät ehdotukset säädösmuutoksiksi

laatia arvio toimikunnan ehdotusten toteuttamisesta aiheutuvista taloudellisista vaikutuksista valtiolle ja kunnille.

Toimikunnan kokoonpano

Puheenjohtaja:
toiminnanjohtaja **Iikka-Christian Björklund** (SDP)

Jäsenet:

kansanedustaja **Hanna Markkula** (Kok.); apulaisprofessori **Lars D. Eriksson** (Vas.); kansanedustaja **Eva Biaudet** (SFP); turvapaikkalautakunnan sihteeri **Johanna Suurpää** (Vihr.); kansanedustaja **Hannu Kempainen** (Kesk.); kansanedustaja **Matti Ryhänen** (SKL); lakimies **Kristina Stenman** (Pakolaisneuvonta ry/Suomen Pakolaisapu ry); toimistopäällikkö **Auli Valle** (Suomen Punainen Risti); pastori **Eeva Kemppi-Repo** (Kirkon Ulkomaanapu); neuvotteleva virkamies **Esko Kiuru** (ulkoministeriö); vanhempi hallitussihteeri **Mirja Kurkinen** (oikeusministeriö); ylläjohtaja **Risto Veijalainen** (sisäministeriö); budjettineuvos **Raija Koskinen** (valtiovarainministeriö); ylitarkastaja **Pekka Lampinen** (opetusministeriö); hallitusneuvos **Mervi Virtanen** (sosiaali- ja terveysministeriö); neuvotteleva virkamies **Risto Laakkonen** (työministeriö); neuvotteleva lakimies **Antero Jaakkola** (Suomen Kuntaliitto).

Toimikunnan päätoimisena sihteerinä toimii ylitarkastaja **Lauri Hollmén** sisäministeriöstä. Toimikunta voi ottaa myös sivutoimisia sihtee-reitä.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1995: \$13,234.71 + 200 FIM

Vieno Kokon muistolle

Sirkka & Eugene Höglund, Ashburnham, MA . . \$25.00
Siiri & Rolf Pettersson, Lake Worth, FL \$10.00

All good wishes for your continued success and my Finnish language course! I try to read as much as possible and enjoy the paper very much. My mother (in Finland) claims that my language is improving - I question that statement, however, Raivaaja deserves any credit!

Sally & Clayton Tracy, Ashby, MA \$50.00

On behalf of the officers and directors of FinnFest USA '95, I am pleased to send the enclosed check for \$250 as a donation to Raivaaja.

We are grateful to all the personnel at Raivaaja Publishing Co. who provided so much publicity for FinnFest USA '95. Thank you for the moral support that publicity generated, giving us confidence in our ability to carry out the awesome task of hosting a FinnFest.

We are pleased that FinnFest USA '95 was successful both financially and in terms of attendance, we are glad to make this donation to Raivaaja with the hope that it will assist in furthering ongoing programs and projects.

Merle A. Reinikka, President, FinnFest USA '95
Portland, OR \$250.00

90-vuotisrahasto

Elsie & Tom Norrisin muistolle \$50.00
Vieno Kokon muistolle \$10.00

Thank you for your ongoing inclusion of a wide spectrum of articles about Finland and the Finnish-American community in the United States. For those of us who live in areas where there is no Finnish-American organization of any sort, you provide a valuable service in keeping us in touch with our Finnish roots.

Pamela Norris, Schuylerville, NY

Tietokonerahasto: \$21,983.27+600 FIM+\$5.00 CAN

Herbert & Ella Silander, Voluntown, CT \$25.00

Kiitos lahjoittajille!

HUOMIO!

RAIVAJALLA uusi faxnumero

508-343-8147

Voimassa välittömästi

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905

(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

October 20, 1995

1 Finnish mark = US \$.2369
1 US \$ = 4.2209

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Marrask. 1 p., Pyry, Lyly
Marrask. 2 p., Topi, Topias
Marrask. 3 p., Terho
Marrask. 4 p., Hertta
Marrask. 5 p., Reima
Marrask. 6 p., Kustaa Adolf
Svenska dagen
ruotsalaisuuden päivä
Marrask. 7 p., Taisto
Marraskuun 8 p., Aatos
Marraskuun 9 p., Teuvo
Marraskuun 10 p., Martti
Marraskuun 11 p., Panu
Marraskuun 12 p., Virpi
Isänpäivä
Marraskuun 13 p., Ano,
Kristian
Marraskuun 14 p., Iiris

From the desk of Stig Häggblom:

Aatteen voimalla lehtimaailmassa

Ratvaajan tyylikäs 90-vuotisjuhlanumero virittää kirjoittajan tämänviikkoseen pakinan tekoon. Säväyksen antoi tietenkin kahden presidentin voimalla annetut tervehdykset ja suurlähettiläs Jukka Valtasaaren osuva kirjoitus, missä hän kertoo 70-luvun tunnelmista ja astelee kymenen vuotta ajassa eteenpäin povatessaan Fitchburgissa vuonna 2005 tapahtuvan tämänvuotistakin suuremmat juhlahallitukset. Uskokaamme tuohon povaukseen ja tolmikaamme tuon povauksen onnistumisen puolesta.

Sanomalehden pitää hengissä monta tekijää, mutta ennen kaikkea sen lukijat. Sanomalehden alkuun saattaminen on yleensä kiinni ideasta, ajan hengestä ja kielestä, jolla lähdetään liikkeelle. Kun ollaan jo matkalla on tulevaisuus paljolti riippuvainen toteuttajien aatteen voimasta, sisusta ja pitkäjänteisyydestä.

Rahalla tietenkin on aina sanottavansa, mutta se ei ole joka tilanteessa aivan ratkaiseva. Kun *Uusi Suomi* joitakin vuosia sitten lakkasi ilmestymästä syy tähän oli rahan puute, mutta mikäli taloudelliset lait olisivat määränneet tekoja, lehti joka oli vanhan *Suomettaren* jatke, olisi lakkannut ilmestymästä jo vuosikymmeniä aikaisemmin.

Helsingin Sanomat on tätä nykyä Suomen ylivoimainen valta-lehti, josta itse asiassa me kaikki voimme olla ylpeitä. Hesari, joka taas on vanhan *Päivälehd*en jatka, on kansainvälisestikin loista-

valla tavalla kehitetty ja toimitettu sanomalehti.

Jo vuosia sitten tämä Suomen ykköslehti kiipesi pohjoismaiden suurimmaksi lehdeksi kun sen jokapäiväinen painosmäärä ylitti Tukholmassa ilmestyneen *Dagens Nyheterin* painomäärän.

Helsingin Sanomat täytti vuonna 1989 sata vuotta.

Iästään, komeudesta ja vankasta taloudellisesta asemastaan huolimatta tämänkin ykköslehden piirissä voidaan vain valittaa sitä, että *Uuden Suomen* ääni menehtyi sen rinnalla. Suuret maakuntalehdet kuten *Aamulehti* ja *Turun Sanomat* eivät tätä aukkoa ole pystyneet täyttämään, eivät myöskään painosmäärissä nousevat iltapäivälehdet eikä *Demari* tai *Hufvustadsbladet* ole pystyneet tuota aukkoa täyttämään.

Sanavapauden kannalta *Uuden Suomen* valkeneminen oli menetys, jonka laajuutta ja merkitystä vasta myöhemmin huomattiin.

Hesarin edeltäjä *Päivälehti*, joka syntyi marraskuun 16. p:nä 1889, syntyi taistelemaan suomenmielisyyden puolesta. Lehti taisteli suurruhtinaanmaan sensuuria ja taloudellisia vaikeuksia vastaan. Lehti toi esille nuorsuomalaisista vapaamielisyyttä ja isänmaallista henkeä. Lehti vannoi uskoa oman kansan henkisiin ja aineellisiin voimiin.

On oikein sanoa, että lehdet yleensä syntyvät ajamaan joitakin tiettyjä asioita ja taistelemaan joidenkin tiettyjen

STOCKHOLMS NYA DAGSTIDNING • ÅRGÅNG 1 • MÅNDAGEN 23 OKTOBER 1995

Måndag

Hiv-smittad kirurg behandlade tusentals

FRANKRIKE Sjukhuset i Saint-Germain-en-Laye i Paris kommer att låta livvasta över 5 000 före detta patienter. Orsaken är att de alla behandlats av en läkare som varit aidsjuk i 13 år. Läkaren är ortopedisk kirurg. Han smittades utan att veta om det när han opererade en kvinnlig patient i maj 1983. (TT)

Galan gav 17 miljoner till barn på flykt

STOCKHOLM Söndagskvällen TV-sända FN-gala från Globen inbringade över 17 miljoner kronor till Rädda Barnens insamling för barn i krig och på flykt. Tidernas bästa barnprogram, Astrid Lindgrens "Vi på Saltkråkan", korades efter en månads lång omröstning bland tittarna. Tittare kunde ringa in och skänka pengar samtidigt som grupper från elitseriens ishockeylag tävlade om att samla in pengar. Modo vann tävlingen. (Metro)

Allt gick förlorat när knarket tog över

Lotteri ska betala OS

Spelexpert dömer ut kalkylerna för sommar-OS i Stockholm

STOCKHOLM Kalkylen för att ordna ett sommar-OS i Stockholm bygger på fullständigt orealistiska antaganden. Det hävdar Brian Wicklin, expert på idrotts- och spelstatistik vid statistiska centralbyrån. - Jag skulle aldrig skriva under på den här kalkylen, säger han.

Brian Wicklin har analyserat hur OS i andra städer har gått ekonomiskt. Inte ett enda har kunnat visa någon vinst, inte annat än i goodwill. - På intäktsidan finns bland annat spel och lotter, som ska ge sammanlagt 2,5 miljarder kronor. Det innebär att man måste

Marie drömmer om ny turné

EFTER GREATEST HITSALBUMET VILL ROXETTESJÄRNAN UPPLEVA EN VÄRLDSTURNÉ TILL

TAG MED METRO HEMI!

Tässä osa Metron etusivusta, uusi tulokas Tukholman lehtimaailmassa. Muuta ei tarvittu ja heti alkoivat horjua suuren Expressenin painosmäärät.

asioiden puolesta. *Ratvaaja* on siinä mielessä onnellisessa asemassa, että selviä tehtäviä aina on ollut ja niitä riittää edelleenkin.

Nykypäivien suuret iltapäivälehdet, joita on pohjoismaissa paljon ja myös Suomessa, ovat taas syntyneet ja kasvaneet lukutottumuksien muuttuessa.

Ruotsissa on suuret *Aftonbladet* ja *Expressen*. Jälkimmäinen lehti, joka tuli toisen maailmansodan yhteydessä ja kiipesi levikkinsä puolesta Ruotsin suurimmaksi lehdeksi, oli ensi kädessä vain kaupallinen.

Expressen on menettämässä Ruotsissa ja Tukholmassa asemiaan nyt. Lehden levikin menetys yksistään tämän vuoden puolella on ollut 90,000 kappaletta. Se on paljon. On kysyttävä, miksi näin? Onko aatteellinen tausta vasu vai onko aate pudonnut keltasta kokonaan?

Yksi syy tietenkin on *Metro*, uusi päivälehti, jota joka aamu saa metro- tai rautatieasemilta ilmaiseksi. *Metro* on pieni ja kätevä, mutta siinä on kaikki tuoreimmat uutiset. Lehti kustannetaan täysin ilmoituksilla ja on lähtenyt hyvin liikkeelle. Ruotsissa taloudellinen tilanne on heikko.

Mieluummin kuluttaja tyytyy *Metroon* kuin maksaa yli dollarin hinnan *Aftonbladetista* tai *Expressenistä*.

Sen enemmän "aatetta" ei kaivata tämän päivän Tukholmassa, kun ollaan matkalla työpaikalle. Eläköön siis RAIVA AJA...

Ulla-Maija Vikmanin tekstiilinäyttely suurlähetystössä

Tekstiilitaiteilija **Ulla-Maija Vikmanin** uusien teosten näyttely avattiin Suomen suurlähetystössä Washingtonissa viime viikon tiistaina. Avajaisvieraat kiinnostuivat Vikmanin töiden ainutlaatuisuudesta, niiden värikylläisyydestä ja hivelevästä kauneudesta.

Uudet teokset on suunniteltu erityisesti suurlähetystön

Suomisaalin lasiparveketilaan. Salin suuren lasiseinän takaa näkyvät yksityiset puut ovat erinomaisessa vuorovalokutuksessa Vikmanin tekstiilimaalausten väriskaalan kanssa.

Näyttely on avoinna yleisölle marraskuun loppuun saakka ja tarkoituksena on, että se myöhemmin tulee esille Yhdysvaltojen eri kaupungeissa.

UPM-Kymmene Oy täyttää EU:n kriteerit

Euroopan unionin komissio on hyväksynyt Kymmenen ja Repolan sulautumisen UPM-Kymmene Oy:ksi.

Komissio asetti sulautumiselle kuitenkin kaksi ehtoa: UPM-Kymmenen on erottava Suomen paperiteollisuuden myyntiyhdistyksestä Finnppapista ja luovuttava monopolistaan kotimaan säckipaperituotannossa.

EU:n komissio hyväksyy fuusion, koska UPM-Kymmenen osuudet Länsi-Euroopan sanoma- ja aikakauslehtipaperien markkinoista jäävät alle 20 prosenttiin. Yhtiöstä ei siis tule komission mielestä liian hallitsevaa.

MUISTITHAN UUSIA TILAUKSESI

FinnWay

VACATIONS

AT THE TOP OF THE WORLD

CHRISTMAS WONDERLAND

Spend Christmas in Santa's Lapland home. This is Finland in her winter finery, a land where Christmas traditions are lovingly preserved and passed down: where families come together in joyful celebration with visitors from near and far...and all may discover anew the meaning of the Feast of Peace.

8 days including airfare from **\$1895**¹

NORTHERN LIGHTS

Snowmobiling, husky safari, skiing and reindeer rides. Our Lapland tour offers hundreds of kilometers of cross country ski trails, downhill slopes and snowmobile safaris. You will also enjoy a reindeer sled drive that will take you to a secluded Lapp cabin for a hot beverage and a soul warming sandwich. And when all the outdoor activities become too much, relax in a traditional Finnish sauna or in a nearby spa with an herb steam bath.

8 days including airfare from **\$1399**²

HELSINKI INTERLUDE & OPTIONAL ADVENTURES

Visit Helsinki and add a trip to Russia or Lapland. Our Helsinki package with three nights at one of the city's finest hotels, the Inter-Continental, is a wonderful mini vacation all by itself. Or extend your trip with intriguing options as diverse as a stay at a pampering spa or a thrilling icebreaker cruise or a trip to St. Petersburg—the home of the Hermitage Museum.

5 days including airfare from **\$599**³

For reservations or more information contact your travel agent or FinnWay:

800-526-4927

1-Price varies to \$2275 depending on date of departure. 2-Price varies to \$1699 depending on date of departure. 3-Price varies to \$839 depending on date of departure. Prices per person dbl. occ. Does not include taxes, government, or facility usage fees.

FINNAIR

FinnWay specializes in travel to Finland and Lapland. If you're ready for a truly different vacation, these tours can make this the most extraordinary Winter of your life.

Mailing Address: 228 East 45 St. New York, NY 10017 Tel. (212) 818-1198 Fax (212) 818-0585

William Berkiö

FITCHBURG, MA - William Berkiö, 81, 1069 South St., kuoli lokak. 27, 1995 Highlands Long Term Care hoitolaissa.

Hän oli syntynyt huhtik. 19, 1914 Fitchburgissa John K. ja Hilma (Hakkala) Berkiön poikana ja oli Fitchburg High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt oli kanafarmari ja oli työskennellyt myös United Co-operative Farmers firman viljelyssä ennen kuin jäi eläkkeelle 1978.

Berkiö kuului Seventh Day Adventist seurakuntaan ja oli United Co-operative Farmers, Inc.:n jäsen.

Kaipaamaan jäi puoliso T. Elizabeth (Mäntyniemi) Berkiö; kolme veljeä, Eino Berkiö, Leominster, Harry Berkiö, Townsend ja Waino Berkiö, Ashburnham; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautausmisto Bosk, 85 Blossom St., toimitti hautauksen Forest Hill hautausmaahan.

BERKELEY, CA - Pastori, tri Toivo Kalle Immanuel Harjunpää kuoli syysk. 21, 1995. Hän oli syntynyt kesäk. 2, 1910 Raumalla Suomessa. Hän valmistui Helsingin yliopistosta 1936 *Sacri Ministerii Candidatus* oppilaitoksella. Vuonna 1956 hän suoritti *Master of Arts* oppiarvon University of California oppilaitoksessa Berkeleyssä. Turun yliopistosta hän valmistui teologian maisteriksi 1956, teologian stensiaatiksi 1968 ja teologian tohtoriksi 1974.

Hänet vihittiin papiksi 1936 ja hänen ensimmäinen virka-paikkansa oli Vehmaalla. Sitä seurasi Evankelisluterilaisen opiskelijaliikkeen sihteerin toimi Helsingissä.

Vuosina 1938-1945 edesmennyt toimi pappina Suomen merimieskirkossa Lontoossa, ja oli Suomen valtion

Kuolleita

Pastori Toivo Harjunpää

Pastori Toivo Harjunpää

kirkon virallinen edustaja Englannin kirkkokunnassa. Sen jälkeen hän palveli Suomen arkkipiispan kappalaisena ja Turun tuomiokirkon kanttorina.

Yhdysvalloissa tri Harjunpää palveli Holy Trinity seu-

rakuntaa New York Cityssä, St. John's seurakuntaa New Bedford, MA:ssa ja Shephard of the Hills seurakuntaa Berkeleyssä.

Seurakuntatyön lisäksi tri Harjunpää opetti Pacific Lutheran Theological Seminaryssa Berkeleyssä vuosina 1953-1977. Oppilaat kutsuivat häntä nimellä "Father Toivo". Jäädessään eläkkeelle hänelle annettiin *professor emeritus* titteli ja hän jatkoi yhteistyötä seminaarin kanssa.

Kaipaamaan jäi puoliso Selma Johanna (Aperson), joka aikoo muuttaa Sacramenton alueelle; poika Henry Harjunpää, Carmichael; ja kolme pojanlasta.

Muistotilaisuus pidettiin Pacific Lutheran Theological Seminaryn Chapel of the Cross kappelissa.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella PLTS:n tukemiseksi.

Kaarle Hjalmar Lehtinen

LAKE WORTH, FL - Kaarle Hjalmar Lehtinen, 103, kuoli lokak. 29, 1995 Amerikan-suomalaisen Lepokodin sairaosastolla.

Hän oli syntynyt heinäk. 27, 1892 Turun läänin Lapissa ja saapui Montreal, Wisconsinin vuoden 1912 syyskuussa työskennellen kahden vuoden ajan rautakaivoksissa.

Newport, NH:een edesmennyt muutti 1914. Hän asui siellä suurimman osan elämästään, ja sinne hänet myös haudataan.

Kaarle H. Lehtinen
100-vuotiaana

Hautausmisto Newton Bartlett, 42 Main Street, Newport, huolehti hautajaisjärjestelyistä, mitkä tässä vaiheessa ovat vielä keskeneräiset. Hautajaiset aloitetaan pitää lauantaamuna, marrask. 4. päivänä. Tarkempia tietoja saa ottamalla yhteyden hautausmisteeseen numerossa 603-863-2113.

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY 452-1680 Hopewell Junction, NY 221-9234 Fishkill, NY 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

Ashburnham
Memorial Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Ina A. Davidson
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES - CHURCH - CHAPEL - CEMETERY - RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Erland Mallinen
kuollut

Erland Mallinen nukkui pois syysk. 26 p., 1995. Hänen syntymäpaikkansa oli Esko, Minnesota, maalisk. 3 p., 1920, joten hän oli 75 vuotta vanha.

Erland ehti tehdä paljon. Hän oli vuosia Berkeleyn Veljeysseuran presidenttinä ja kuusi vuotta Grand Lodge'n presidenttinä. Hän lauloi yli 20 vuotta monissa kuroissa. Eestiläisten, Norjalaisten Mieskuorossa, Veljeysseuran kuoron presidenttinä ja oli virkailijana kaikissa järjestöissä. Hän soitti myös vuosia Hillendin orkesterissa.

Mistä hän piti eniten musiikin lisäksi, oli olla suomalaisen kuorojen oppaana kulkien heidän mukanaan konserttikiertueilla täällä länsirannikolla. Hän oli mukana Länsirannikon Laulajat kuoron Suomi-matkoilla huolehtien, että kaikki sujui hyvin.

Ystävällisenä ja aina valmiina auttamaan jokaista, hän tuli tuntemaan hyvin paljon ihmisiä. Hän kertoi oppineensa lukemaankin suomea hyvin. Hänen isoäitinsä istutti hänet viereensä ja antoi suomalaisen aapiskirjan käteen, opettaen hänet alkuun. Kolmannen polven suomalaisena hän puhui ihmeen sujuvasti suomenkieltä. Hän oli organisoimassa myös FinnFestia Berkeleyssä v. 1986.

Ammatiltaan hän oli vero- ja vakuutusvirkailija. Hän oli myös Korean sodan veteraani.

jatkuu sivulla 7

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER

Monumental Works

JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

TILLINGHAST - Hautausmisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Deware Family Funeral Homes

Serving All Faiths & Nationalities

Deware Funeral Home

Wollaston Chapel
576 Hancock Street
Quincy, MA 02170

Hannel Funeral Home

Hannel Chapel
86 Copeland Street
W. Quincy, MA 02169

Directors

Scott Deware Matthew Hannel
(617) 472-1137

Affordability Plus Service

Advanced Planning • Cremation Service Available

Services Rendered To Any Distance

Affiliated with the J.S. Waterman - Waring Funeral Homes

SAWYER-MILLER
HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER763 MASS. AVE.
LUNenburg

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautausmestari
508-345-6778

Pietarin instituutti uusiin tiloihin

Suomen Pietarin instituutti on pitkästä aikaa hyvää kerrottavaa. Instituutin yli kolme vuotta jatkunut matkailukuelämä päättyy vuodenvaihteessa.

Pietarin instituutille on vuokrattu toimitilat Ligovski prospektiltä, suhteellisen läheltä Moskovan asemaa kaupungin valtakadun Nevski prospektin tuntumasta. Uuden tilan avajaiset pidetään tammikuussa, jolloin paikalla on jazzia soittava Suomen kulttuuriministeri Claes Andersson.

Suomen Instituutti on vuokrannut tilat valmiiksi remontoituna talosta. Talo sopii hyvin instituutin kulttuuri-profiiliin, sillä jo entuudestaan siinä toimi taidegalleria.

Toimitilojen saaminen muuttaa Pietarin-instituutin toiminnan kertahetkellä. Tähän asti instituutti on matkannut Jukka Mallisen laukussa Helsingin ja Pietarin väliä.

Suomalainen Lepokoti vietti 25-vuotisjuhlaa

ELINA KURONEN
LAKE WORTH, FL

Annan Majalla arvokkaasti viime lauantaina, 21. pv lokakuuta 1995. Tilaisuuteen oli kutsuvieraiden lisäksi kutsuttu kaikki Lepokodin jäsenmaksunsa maksaneet jäsenet. Paikalla oli siis runsaslukuinen juhkakansa - aivan salin täyteinen.

Juhlahjelma alkoi Rauman Mieslaulajain, Jukka Lahtisen johdolla. Upeasti he esittivät Jean Sibeliuksen "Finlandia" ja toisena Paciuksen "Suomen laulu". Kuorolaiset olivat pukeutuneet tyylikkäästi ja olivat hyvin edustava joukko katsoja ja ennen kaikkea kuunnella.

St. Andrew Luterilaisen kirkon pastori Pentti Mäki esitti alkukurouksen, jossa hän toivotti onnellista jatkoa ja suurta siunausta kodillemme, unohtamatta suurta rakkautta, jota Jumala on osoittanut kaikkina menneinä vuosina sen asukkaista, työntekijöistä ja johtokuntaa kohtaan.

Tervehdyssanat esitti johtaja Arthur Maquire sekä johtokunnan puheenjohtaja Roy Forss, toivottaen vieraat tervetulleeksi.

Yksinlaulua esitti pastori Mauri Vihko vaimonsa Anna-Liisan säestyksellä. Hän lausui Ahti Sonnisen säveltämän "Kiitoslaulun". Hänen miehensä ääntään oli nautittava kuulla.

Viulutaiteilija Leo Jaakkola esitti kaksi numeroa alttoviululla, ensiksi "Entertainment" ja toisena Akselin ja Elinan häävalssin, säestyksestä vastasi Anna-Liisa Vihko. Taiteilija Jaakkolan esitys oli kaunis kuten aina. Olemmehan Lepokodissa saaneet n. 10 vuoden ajan nauttia hänen ihanista esityksistään viikottain, aina torstai-iltapäivisin.

Juhlapuheen piti kunniankonsuli Tom Kuutti. Puhe oli hauska, humoristinen pikantti, jossa kävi selvillä, että ilo ei saa kadota ihmisen elämästä vanhetessakaan. Hän siteerasi puheessaan Lauri

Pohjanpään runoa "Kaksi vanhaa varista".

Puheessa tuotiin esille tämän suuren laitoksen tarpeellisuus suomalaisille vanhuksille. Monista vastoinkäymisistä huolimatta koti on antanut turvallisen kodin jo sadoille elämän iltaan ehtineille.

Kaksi suloista nuorta neitoa: Monica Poutiainen ja Katri Ylipelkonen, esittivät huiluettona (*flute duet*) iki-ihanan "Lähde" ja "Oi" kaunis kesäilta". Heitä säesti Anna-Liisa Vihko. Tytöt saivat runsaat ablodit.

Nyt säestäjä Anna-Liisa Vihko siirtyi itse laulajaksi. Hän esitti englanninkielisen "Climb Every Mountain". Hänen kaunis äänensä on jo tullut monille kuulijoille tutuksi, sillä niin paljon häntä on pyydetty sekä laulamaan että säestämään laulajia. Anna-Liisa säesti Merja Poutiainen.

Tämän jälkeen saimme vielä kuulla pastori Mauri ja Anna-Liisa Vihkon duettona Oskar

Merikannon "Oi, kiitos sä Luojani armollinen", ja kuinka ihanaa kuultavaa se olikaan. On suuri ilo saada heitä aina Lepokodillemme esiintymään, osaavia kauniita nuoria.

Lopuksi vielä Rauman Mieslaulajat esittivät kolme sotaajan sävellystä "Äänisen aalot", "Kodin kynttilät" ja F.E. Sillanpään "Marssilaulun". Nämä sävelet veivät meidät monet omaan lapsuuteemme, nuoruuteemme ja niihin tosi ankeisiin aikoihin, joita Suomen kansa silloin sai kokea. Kiitos pojat. Ilman Teitä olisi juhlasta puuttunut paljon. Kiitos myös lahjoistamme kodillemme.

Juhlan kuuluttajana toimi johtajatar Rachel Heticco. Hän kiitti paikalle saapuneita esiintyjä sekä suurta yleisöä käynnistä Annan Majalla.

Talo tarjosi hienon kahvipöydän antimet kaikille kahvin ystäville ja heitä olikin runsaasti paikalla. Kiitos siitä.

Tunnistaako luukatoriskin?

Osteoporoosi nousee vähän väliä esille. Fysikaalisesti taudinkuva määräytyy niin, että luun massa on vähentynyt suhteessa luun tilavuuteen eli luun tiheys on alentunut.

Diagnostiikka perustuu siis luun tiheydenmittaukseen. Alunperin osteoporoosia on arvioitu röntgenkuvista, joissa taudin todettiin tulevan esiin vasta huomattavan myöhäisessä vaiheessa.

Luumassan lujuuteen arvioidaan vaikuttavan varsinkin koululaisilla eli kasvuikäisillä maidon käytön. Maidon pitäisi siis estää luukatoa.

Dosentti, sisätautien erikoislääkäri Jorma Salmi, miten ja mistä tunnistaa osteoporoosin riskipotilaan?

"Tyypillinen riskipotilas on hoikka, 40-50 -vuotias, tupakoiva ja useasti kahvipöytään istuva naishenkilö. Hänellä on mahdollisesti ollut myös kuukautishäiriötä."

Miten se oirehtii?

"Osteoporoosin oireet ovat piteuden lyheneminen, kumara ryhti, luustoperäiset säröt ja lopulta esiintyy murtumia."

Missä murtumia herkimmin tapahtuu?

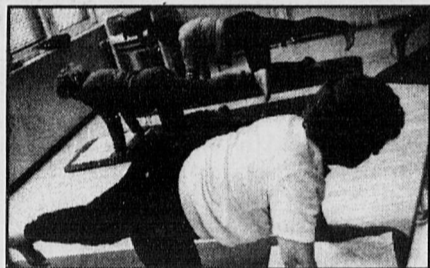
"Selkänikamissa ja reisiluun kaulaosissa."

Mitä osteoporoosi on?

"Siitä puhuessa tarkoitetaan tilaa, jossa luumassa on alentunut, mutta luun laadulliset ominaisuudet ovat ihan normaalit."

Miten luu säyhtyy?

"Normaalisti luumassa lisääntyy ihmisen alkuvuosikymmeninä aina 30-40 vuo-

Luukato iskee tyypillisimmillään keski-ikäisille naisille.

den ikään asti. Sen jälkeen luumassa alkaa väijäämättömästi laskea. Naisilla luumassan väheneminen kiihtyy vaihdevuosien yhteydessä, kun estrogeeni laskee."

Mikä vaikuttaa luumassaan?

"Ihmisen luumassa määräytyy geneettisten ja ympäristötekijöiden perusteella. Ympäristötekijöistä keskeisimpiä ovat riittävä ravitsemus, erityisesti kalsiumin saanti, sekä liikunta. Perimä on kuitenkin määrävimmässä asemassa."

Nopeuttavatko muut mahdolliset sairaudet luukadon kehittymistä?

"Osteoporoosi nopeutuu useitten muitten sairauksien aikana. Esimerkiksi hormonihäiriöt, maksasairaudet ja suolistohäiriöt kiihdyttävät luukatoa. Myös joukko lääkkeitä, kuten kortisoni, edistää luukatoa."

"Luukato saattaa muitten sairauksien ja lääkkeiden käytön ohessa nopeutua niin, että se oireilee jo alle nelikymppisenä."

(Demari)

Turkan näytelmä ehdolla Bonniin

Lappeenrannan kaupunginteatteri on ehdolla kansainväliseen teatterikatselmukseen Jouko Turkan uutuusnäytelmällä Kumpi nauttii enemmän. Modernia eurooppalaista teatteria esittävä Bonnin biennale järjestetään ensi kesäkuussa.

Teatterinjohtaja Helena Antosen mukaan biennalen

raati kiinnostui esityksestä käsikirjoituksen ja saatujen kritiikkien kautta. Raati saapuu Lappeenrantaan lähipäivinä.

Syyskuusta pyörinyt Kumpi nauttii enemmän on Antosen mukaan saanut myös yleisön mukaansa ja esitykset ovat olleet poikkeuksellisen theätunneksia.

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lokak. 26, 1995

Kuluneella viikolla meillä on ollut paljon vieraita. Oulusta oli komea ryhmä maanantaina. He antoivat myös ohjelmaa, josta kiitos. Tiistaina saimme yllätysvieraaksi "Kurjenkylän kaksiriviset" johtajansa Airi Hautamäen johdolla. Heillä oli tosi reipas ohjelma, josta nautimme kovasti. Viulutaiteilija Orvokki Ramsi soitteli myös iloisia säveliä ja Pirkko Isokangas lausui kauniin runon.

Keski- ja keskivälillä oli Aino Hota-sen muistotilaisuus. Pastori Timo Puuustelli Kotikirkosta piti lämpimän muistopuheen ja musiikista vastasi Keijo Palonen, piano, ja Johanna Lassila esitti yksinlaulua. Raakel ja Elsa käyttivät myös puheenvuoron.

Torstain viulukonsertissa taiteilijat Leo Jaakkola ja Charles Hedlund panivat parastaan - ja he osaavat. Leo Carlsson piti puheen Erik Saarmanin muistolle. Erik oli meidän monivuotinen laulajapoikamme Lepokodissa. Erikin vaimo Anja oli luonamme.

Perjantaina Rauno Laajalehto ilahdutti harmonikkamusiikilla ja me tanssimme Halloeen tunnelmissa. Paikalla oli paljon iloisia ystäviämme luomassa hupaisaa tunnelmaa.

Sydämellinen kiitoksemme kaikille Teille sekä Helping

Hands -ryhmälle kuluneen viikon kultaisista hetkistä täällä.

Lepokotiterveisin
Elna Kuronen

Finnish-American Club

6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL 34653

Marrask. 3. Myyjäiset (vanhaa tavaraa ja leivonnaisia) sekä lounas klo 9 aam. - 2 ip.

Marrask. 11. Sadonkorjuu tanssit klo 8-11 ill. "Just One" soittaa.

Jouluk. 3. Itsenäisyyspäivän ohjelma ja lounas klo 3:00 ip.

Jouluk. 6. jäsenkokous ja pot luck klo 3:00 ip.

Jouluk. 9. Joulutanssit klo 8-11 ill. Musiikista huolehtii Don Toles.

Jouluk. 17. Puurojuhla ja jouluohjelma klo 3 ip. Liput \$3.00, tulee ostaa etukäteen.

Jouluk. 30. Uudenvuoden illallistanssit. Bill Russellin orkesteri. Liput \$8.00, tulee ostaa etukäteen.

Lipputilaukset numeroista 849-6349, 848-0622 ja 942-3916.

Bingo tiistai-iltaisn klo 6. Penni-Bingo torstai-iltaisn klo 6-8:30.

Suomalainen kuoro torstaisin klo 12:30-1:30 ip.

Skandinaaviset tanssijat torstaisin klo 10-12 aam.

Käsityöpäivät ensimmäisenä ja kolmantena torstaina klo 10-12 aam.

Vaihda laatua, vähennä määrää Vähemmän suolaa - enemmän eloa

Suolan haitat on suomalaislääkäri **Heikki Hemmilä** mukaan vedenpitävästi todistettu. Suolan kohdalla ei ole kyse hysteriasta tai muodista.

"Suomessa syödään joka tapauksessa liikaa suolaa - vähentämisestä ei voi aiheutua kuin hyötyä", hän vakuuttaa.

Eväät suolan vähentämiseksi Hemmilällä ovat selkeät: vähennetään määrää ja vaihdetaan laatua.

Turvotuksesta aivohalvaukseen

Ylimääräinen suola aiheuttaa monenlaisia vaivoja painonnoususta ja turvotuksesta aivohalvaukseen.

Selkeimmän vähentämisen kuitenkin voi vaikuttaa kohonneeseen verenpaineeseen. Verenpaineen on näihin päiviin saakka katsottu olevan kunnossa, mikäli yläarvo on ollut 100 plus ikävuodet. Uudeksi tavoitearvoksi on kuitenkin asetettu aikuisilla alle 130/85 myös keski-ikä jälkeen ja nuorilla aikuisilla 120/80.

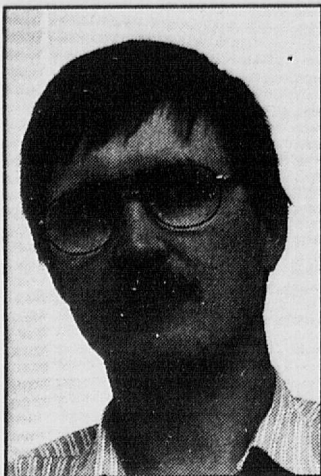
Pysyvästi korkean verenpaineen seurauksia ovat rintakivut, rytmihäiriöt, sydämen vajaatoiminta, sepelvaltimotauti, sydänveritulppa, aivohalvaus, silmänpohjavauriot, ääreisverenkierron heikentyminen ja jalkakuolio.

Myös suolan ja syövä väliin on havaittu yhteys. Astmaattikoilla runsas suolan käyttö aiheuttaa keuhkoputkia ja lisää kohtausten määrää.

Vaikutukset nopeita

Vähentäminen vaikuttaa nopeasti sairauksia helpottavasti. Hemmilä toteaa, että erään sokkotutkimuksen mukaan jo kahdeksassa viikossa vaikutukset olivat merkittäviä.

Mineraalisuolaan siirtymisellä myös on merkityksensä.

Heikki Hemmilä vakuuttaa, että suolan käytön vähentäminen kannattaa.

"Mokomalla on tosiaan vaikutusta. Pelkästään vaikuttava asia ei ole natriumin vähäisyys vaan sen, kaltumien ja magnesiumin oikeat suhteet."

Tarve neljännes keskimääräisestä annoksesta

Ihminen tarvitsee suolaa yhdestä kolmeen grammaan vuorokaudessa. Länsimaissa suolaa syödään tarpeeseen verrattuna monin verroin.

Itä-Suomessa arvot ovat olleet korkeimmillaan jopa 14 grammaa päivässä, Länsi-Suomessa hieman vähemmän. Kansanterveyslaitoksen arvion mukaan tällä hetkellä miehet syövät keskimäärin 11 grammaa ja naiset 8 grammaa.

Tavoite olisi pudottaa suolansaanti 7-9 grammaan vuorokaudessa ja verenpaineputkilla 5 grammaan, joka myös on maksimisuositus maailman terveysjärjestöllä WHO:lla.

Teollisuus mukana vähentämisessä

Puolet päivittäisestä suolasta saadaan elintarviketeollisuuden tuotteista. Siksi Suo-

men teollisuudelle annettiin 1992 ukaasit, miten paljon suolaa saa enintään kussakin valmisruoassa olla.

Samalla määrättiin merkittävään pakkauksiin suolamäärä sekä merkintä voimakassuolainen tietyn prosentin ylittyessä.

Määräysten ansiosta kansalliset syövät suolaa nyt noin kolme grammaa vähemmän vuorokaudessa kuin aiemmin.

Ei omatoimista lääkkeiden vähentämistä

Vaikka suolan käytön vähentäminen suotuisasti vaikuttaakin esimerkiksi korkeaan verenpaineeseen, Hemmilä ei anna lupaa kenellekään omatoimisesti vähentää lääkkeiden käyttöä.

"Vaikutukset ovat joka tapauksessa yksilöllisiä. Lääkärin valvonnassa lääkkeitä kuitenkin voidaan vähentää ja pitemmän päälle niistä voi ehkä luopua kokonaan."

Hemmilä toteaa, että aina pitää muistaa minkä tahansa seikan vaikuttavan yksilöllisesti. Ainahan löytyy hyviä esimerkkejä kuinka "meidän pappa" on elämänsä syönyt voissa paistettua läskiä ja silti kolesteroliarvo on alhainen. Ja "meidän mummo" poltti ikänsä piippua, eli 90-vuotiaaksi eikä taatusti kuollut keuhkosityöpään.

Monipuolisesta ruoasta saa normaalisti kaiken

Seleeni muutama vuosi sitten, nyt magnesium - muotijuttujako puheet niiden puutteista.

"Osittain! Jos ihminen on terve ja syö monipuolisesti myös kasviksia, hedelmiä ja marjoja hän saa tarvitsemansa vitamiinit ja kivennäisaineet. C-vitamiinin saannissa joillakin miehillä on talvella puutteita, jotka korjautuvat tuoreen "rehun" lisäämisellä ruokavalioon", Hemmilä vakuuttaa.

Magnesiumin ja varsinkin kaliumin puutetta saattaa Hemmilän mukaan esiintyä eräiden sairauksien aikana, mutta silloinhan ihminen on lääkärin hoidossa ja puutteet korjataan.

"Totta kyllä on, että magnesiumin ja varsinkin kaliumin ovat merkittäviä aineita, joita on vähemmän seurattu. Niissä tutkimisen varaa olisi enemmänkin."

(Perhonjokilaakso)

Järjestöt vaativat tehoa suden suojeluun

Suomen ympäristöjärjestöt haluavat tehostaa suden suojelua.

Järjestöjen mielestä suojelu saa uutta potkua tuoreesta tutkimuksesta, jonka mukaan yli puolet suomalaisista suhtautuu myönteisesti suteen.

Susitutkimuksessa haasteltiin yli 500:aa suomalaista, joista 52 prosenttia suhtautui suteen suopeasti. Tutkimus tehtiin viime talvena Helsingin yliopistossa, ja sen rahoittajina olivat muun muassa Maailman Luonnon Säätiö WWF ja Suomen luonnonsuojeluliitto.

Susi on ollut rauhoitettu yli kaksikymmentä vuotta muualla paitsi itärajalla ja poron-

hoitalueella.

Susikannat eivät järjestöjen mukaan ole kuitenkaan kasvaneet, koska susien salametsästys on yleistä.

Järjestöjen mielestä susi on nyt rauhoitettava myös poronhoitoalueella. Petokorvausmäärärahoja on nostettava noin 10-15 miljoonaan markkaan. Susille pitäisi myös perustaa turva-alueita ja saada niiden salametsästys kuriin.

Salametsästyksen yleistyksen vaikuttaa luontojärjestöjen mielestä maa- ja metsätalousministeriön välinpitämätön kanta. Järjestöt vaativatkin, että suurpetoasioiden hoito siirretään maa- ja metsätalousministeriöltä ympäristöministeriölle.

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

Ollessani Suomessa kolmen viikon lomamatkalla syyskuussa, minulla oli mahdollisuus viettää aikaa synnyinmaani luonnossa. Olen aina rakastanut Jumalan ihanaa taideteosta - luontoa.

Eräänä kauniina päivänä olin puolukoita poimimassa männikömetsän keskellä. Päivä oli kaunis ja syyskesän lämpö suloista. Istahdin nauttimaan kaikesta siitä mitä näin ja koin. Yhtäkkiä alkoi kuulua huminaa. Sen ääni kiihtyi ja voimistui hetki hetkeltä.

Ajattelin ihmeissäni, että mikä tuo ääni oli. Luulin, että se oli lähestyvän junan ääni, mutta en ollut nähnyt mitään rataa lähellä. Kun tuo humina oli todella voimakas, alvan lähellä, yhtäkkiä käsitin: Tuo humina onkin tuuli, joka puhalsi voimakkaasti tuuhean männikömetsän läpi!

Olin unohtanut millaista se "honken humina" on.

Usein elämämme läpi käy tuuli. Joskus se on lempeä ja olemustamme hivelevä. Toisinaan se on voimakas, hatua-tiukemmin-päähän-painattava tuuli. Joskus tulee todellinen myrskytuuli elämäämme. Sillä on oma kulkunsa. Se ei kysy kenenkään neuvoa.

Mietiskellessäni näitä asioita, tuli mieleeni eräs sanan paikka Raamatusta. Sanat on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.

Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu. Ja jokainen, joka kuulee nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle ra-

kensi. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, ja se sortui, ja sen sortuminen oli suuri." (Matt. 7:24-28)

Monta kertaa ihminen rakentaa hiekalle. S.o. sellaisen arvojen perustalle, jotka eivät kestä. Maailman virrat ja elämän tuulet pian tulevat ja hajoittavat nämä epävarmalle perustalle rakennetut elämän tuotteet.

Aivan niin kuin jonkun hirmumyrskyn tuhoa ja tuskaa tuottavat jäljet puhuvat pitkään korvaamattomasta menetyksestä, samoin tällaiset elämässä tapahtuneet myrskytuulet jättävät jälkeensä tuhoa, pettymystä, jopa katteraa epätoivoakin ihmisen sisäisessä maailmassa. Olisi ollut viisasta rakentaa kalliolle.

Kallio on olemassa. Tämä kallio on Jeesus Kristus. Tämä kallio kestää. Sen laatu on hyvää. Se on upotettu lankaikkisuusarvoihin - Jumalan arvoihin. Tuulet ja myrskyt tulevat, mutta rakennus kestää. Sen perusta ei liiku.

On turhaa olettaa, että me pääsisimme pakoon elämän myrskytuulia. Mutta on aivan varmaa, että kun me kokosydämisesti lähdemme seuraamaan Jumalan periaatteita, jotka ovat meille niin kirkkaasti ilmoitettu Jeesuksen Kristuksen persoonassa, niin kaikki elämämme asiat, jotka rakennamme Jeesuksen Kristuksen varaan, säilyvät myrskytuulienkin pauhatessa.

Kuinkas onkaan sinun elämäsi kohdalla? Oletko kokenut paljon tuhoa elämässäsi? Älä masennu, hyvä ystävä. Käänny Jeesuksen puoleen ja sano: Minä tahdon aloittaa uudelleen, sinun kanssasi. Auta minua.

"Jeesus Kristus on sama eilen ja tänään ja lankaikkisesti." (He.13:8) Juuri tämä Jeesus on luotettava perusta elämällesi. Kaiken lisäksi, hän todella rakastaa sinua!

Presidentti Ahtisaarelle YK:n laatta

Suomen presidentti **Martti Ahtisaaren** työhuoneeseen Mäntyniemeen tulee esille kunniapaikalle uusi huomionosoitus. Kyseessä on YK:n harjoittelija- ja stipendiohjelmissä mukana olleiden järjestön muistolaatta, joka on tehty YK:n 50-vuotisjuhla varten.

Muistolaatta luovutettiin Ahtisaarelle edellisviikonvaihteessa New Yorkissa järjestetyssä juhlatilaisuudessa. Ahtisaari lupasi, että laatta tulee seinään semmoiselle paikalle, että kaikki hänen työhuo-

neissaan käyvät sen näkevät.

Ahtisaari sai huomionosoituksen paitsi yleisesti työstä YK:n palveluksessa niin erityisesti ansioista stipendiohjelmien järjestelyistä namibialaisille.

Muistolaatta oli myönnetty useille YK:n palveluksessa olleille ja harjoittelija- tai stipendiohjelmissä mukana olleille virkailijoille. Heidän lisäksi listalla oli vain kolme erityispalkittua: presidentti Ahtisaari, YK:n pääsihteeri **Boutros Boutros-Ghali** ja alppäsihteeri **Ismat Kittani**.

Hollywoodin uutisia

Pulp Fiction elokuvasta tuttu Samuel L. Jackson on saanut kiinnityksen Renny Harlinin seuraavaan elokuvaan *The Long Kiss Goodnight*. Jacksonin vastaanäyttelijänä on Geena Davis, Harlinin puoliso.

Harlinin ja Davisin ensimmäinen yhteistyön *Cutthroat Islandin* pitäisi olla elokuvateattereissa joulun alla.

Kirkkouutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartaushyvä tunteiset läheteitä joka sunnuntai aamua asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Hengelliset kokoukset Elm St. Lähetyskirkossa marrask. 5. ja 19. päivinä klo 2:00 ip. Tervetuloa!

Rukoukokoukset jatkuvat entiseen tapaan kodeissa.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntai klo 9:30 aamulla. Pastor Philip Meher saarnaa. Pikku-lapsille järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoisin klo 2:00 iltapäivällä.

Lauantai-iltaisin klo 6-7 kirkko on avoinna rukousta ja mietiskelyä varten.

Juhla-ajan myyjäiset lauantaina, marrask. 11. p:nä klo 9:00 aam. - 2:00 ip. Suomalaisia leivonnaisia, makeisia, käsityöitä, kasvia, kukkalaitteita, joululahjoja, havajillaispöytä, kasvojen maalaamista, miesten koju, kirjoja ja kiinalainen huutokauppa.

Kahvia, pullaa, pannukakkua, hot dogeja ja corn chowder'a kaiken päivää.

Messiah Lutheran srk.

Keskiviikkona, marrask. 1. p:nä klo 8:00 ill. laulu- ja rukoustilaisuus. **Huom!** ajan muutos.

Lauantaina, marrask. 4. p:nä klo 8:30 aam. miesten rukousaamainen. Klo 10:00 miesten kuoroharjoitus. Klo 6:30 lähtö kirkolta Ben ja Jean Lahden kotiin viettämään aikuisten hengellistä iltaa laulun ja seurustelun ääressä. Pizza ym. tarjottua.

Sunnuntaina, marrask. 5. p:nä suomenkielinen jumalanpalvelus klo 8:15 aam. Pyhäkoulu ja High School- luokkalaisten raamattutunti klo 9:15. Englanninkielinen jumalanpalvelus klo 10:30. Will Hendrickson saarnaa. Kirkkoneuvoston kokous seura.

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui lokakuun 24 pvä klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm Street.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Laulettiin "America" ja "Maamme" laulut Neima Johnsonin säestäessä. Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin.

Lahjoituksia kahvipöytään tekivät seuraavat: Miriam Orava, Irja Alitalo, Anton Nopanen, Taimi Olkkola, Onerva Lovejoy, Mikko Pesonen, Helvi Misslin, Martta Koivisto, Alli Kamila, Elsie Desjardins, Bertha Laaksonen, George and Ethel Anttonen sekä Anna Niemi.

Syntymäpäivään tällä viikolla viettävät Annikki Kurko ja Maimie Mattson. Heille laulettiin "Happy Birthday".

Huomina kirkon kokous on peruutettu Elsie Harrisin hautajaistilaisuuden takia.

Sitten siirryttiin ohjelman puoleen, minkä esitteli Kaija Pesonen, ja se oli seuraava: Anton Nopanen soitti nauhalta kaunista suomalaista musiikkia.

Onerva Lovejoy soitti pianolla Beethovenin "Minuet", "Syksyn ääniä" ja Merikannon "Kesäillan idylli".

Miriam Orava luki kaksi runoa, "Elämän tie" ja "Elämän todellisuus".

ERLAND ... jatkoa sivulta 4

Norjalaisten Mieskuoro lauloi hänen muistotilaisuudessaan Veljeysseuran suomalaisten laulajien lisäksi.

Suremaan jäivät hänen vaimonsa Gwendolyn, neljä lasta, Erleen Mäki, Karen ja Naomi Mallinen täällä sekä Vernon Mallinen Denver, Colorado. Myös neljä lastenlasta ja neljä lastenlasten lasta, veli, Martin Mallinen, Texas ja sisko Mildred Brandon, Ohio. Ja lukemattomat laulun ystävät tässä maassa ja Suomessa, ja monet muut ystävät tulevat usein muistamaan häntä!

Laulukuorojen puolesta
Aini Tossavainen

Irene Vilakari lauloi "Karpasit" ja "Nuoruusmuistoja" taitavalla tavallaan. Ihmeellinen muisti!

Mamie Lauricella luki runon, "Syksy" ja puhui hammaslääkärissä käynnistään.

Anton Nopanen sitten lauloi "Silloin minä itkin ensi keran". Yhdessä lauloimme "Arvon mekin ansaitsemme"; Anton Nopanen vielä soitti nauhalta Paavo Korhosen lausuntaa.

Siirryttiin sitten kahvipöydän ääreen.

Mildred Heino

Tanhumuistelmia

FITCHBURG, MA - Kansantanshuryhmä Revontulet järjestää suomalaisille tanhulle omistetun illan lauantaina, joulukuun 2. päivänä klo 7:00 - 11:00 illalla Fitchburgin Senior Center'ssä, 14 Wallace Avenue.

Samalla juhlitaan myös tanssiryhmän 10-vuotista toimintaa Revontulina.

Luvassa on perinteisiä suomalaisia ruokia ja tanssit Hannu ja Mark Mäkipuron musiikin tahdissa.

Liput maksavat \$15.00 hengeltä; 12-vuotiaat ja sitä nuoremmita lapsilta ei peritä pääsymaksua. Lippuja saa Raivaajan toimituksesta marraskuun 8. päivän jälkeen, lisäksi myös Revontulien jäseniltä.

Lisätietoja saa numeroista 508-582-7717 ja 343-7076.

Itsenäisyyspäivä-tanssit

FITCHBURG, MA - Finnish Memorial Foundation juhlii Suomen itsenäisyyspäivää illallistanssien merkeissä. Ne pidetään lauantaina, marraskuun 18. päivänä Westminster Country Clubilla.

Ilta alkaa klo 6:00 seurustelun merkeissä. Illallisen - pääruokana joko kanaa tai sikaa - jälkeen ilonpito jatkuu Bert Stromholmin tanssimusiikin tahdissa.

Liput maksavat \$20.00 hengeltä, ja ne tulee hankkia marraskuun 12. päivään mennessä. Niitä saa Raivaajan toimituksesta tai seuraavilta henkilöiltä: Aili Walsh 874-5779, Karl Mäkelä 829-5181, Rudy Lahti 386-2248, Armas Kaukoranta 342-7909.

WORCESTER, MA - Helmi ja Andrew Ahlfors (yllä) olivat paikalla, kun tri Sandra L. Kurtinitis vihittiin Quinsigamond Community Collegen uudeksi presidentiksi lokakuun 19. päivänä. Kutsuvieraiden joukossa olleet Paxtonissa asuvat Ahlforsit ovat collegen vankkoja tukijoita. Heidän nimeään kantava kaksi vuotta sitten käyttöön vihitty matematiikan ja englanninkielien opinnoille pyhitetty Ahlfors Math & English Resource Center (minkä edustalla pariskunta kuvassa seisoo) rakennettiin suurelta osalta heidän lahjoittamansa \$200,000 turvin.

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina marrask. 4. p:nä klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Salma

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia ... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO

KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.

Fitchburg, MA

Tel. 508-343-4853

Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

NORTH END SUBARU MAZDA ISUZU SUZUKI

SUBARU • MAZDA
Rte. 13, Lunenburg, MA
(508) 582-4911

ISUZU • SUZUKI
525 John Fitch Highway
Fitchburg, MA
(508) 345-2508

TERVETULO A YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILA

Remembrances of a Finn Kid

by Oiva Anderson

The following is an excerpted version of a talk that Oiva Anderson of New Ipswich (NH) gave on August 17 before the New Ipswich Historical Society.

Who are the Finns?

Most of you have some knowledge of who the Finns are, but a few introductory words might be in order.

They apparently started migrating west from the Ural mountain region some six millennia ago with a separation of the Magyars to what became Hungary. They were the smart ones - they went south where it's warmer. The northern branch, the Finns, had to show their *tsu* by going where life had to be difficult.

Modern DNA testing seems to indicate that today's Finns are 75% European and only about 25% Asiatic. At one time I had a very good friend and co-worker of Chinese origin who insisted we were related because of the way our upper inner eyelids overlapped the lower. This was a survival adaptation to the sandstorms of the Gobi desert. I doubt either of us had much claim to Mongolian extraction since his forebears were Cantonese, South China.

I have a book purporting to trace migrations of various peoples throughout medieval Europe. Several of the maps label the area from present-day Finland through Northern Europe east into Siberia as "Finns." This certainly presents mostly *Terra Incognita* rather than any sort of organized nationhood. The territory was probably unexplored by "civilized" people - knights of old wouldn't venture there: the opportunities for pillage were slight.

During a previous life as a research engineer I had occasion to survey several aerospace contractors in company with an Air Force captain of Hungarian descent. He insisted that Hungarians and Finns were of Martian background. There was obviously no other explanation for our unearthly beauty. I subscribe to this theory of our origin.

Modern Finland

Modern Finland has a very high standard of living. To go with this are attributes such as: the world's lowest infant mortality rate, equality among sexes and with minorities, essentially 100% literacy, and high-technology manufacturing capability.

Even at the turn of the century literacy was very high; my parents, who between them had only a few weeks of schooling were both literate. We received two daily papers: *Raivaaja* and *Eteenpäin*.

In contrast to the local (New Ipswich) context, Finland, on frequent censuses, has the

No. 1 School, New Ipswich (NH), grades 1-3, 1932-33 - First row (left to right): Leonard Aho, ?, Irving Somero, Everett Aho, Martin Somero (?). Second row: Judith Somero, Lillian Phillips, Eleanor Somero, Irene Parhiala, Alice Keurulainen, Mildred Somero, William Aho, Oiva Anderson. Third row: Töivo Kangas, Aune Keurulainen, Velma Hakilla, Leo Kotvula, Richard Kestli, ?. Teacher: Mrs. Mae Corthell. photo courtesy of Oiva Anderson

world's lowest birthrate. Projections indicate that by the year 2500 there will be only two Finns left - and they'll be the same sex.

Finns in America

The first Finns in America were members of the New Sweden colony in Delaware in the mid 1600s. Sweden probably used this colony as a way to get rid of trouble makers. To these colonists it seems America owes the log cabin. John Morton, a signer of the Declaration of Independence, was of Finnish background. Some linguists purport to be able to read Finnish meanings into some of the Native American place names in Ohio. This is not inconceivable since both peoples had a strong connection to nature and the land and probably interacted with ease. There was very little further influx of Finns to America until the late 19th century to the 1930s.

Until World War II the knowledge of the Finns among most Americans was fairly abysmal, limited usually to the fact that Finland was the only nation that had paid its World War I debts to the U. S.

When I was 10 years old or so I had an insatiable need to read. Between our house on Fox Farm Road and Smithville there was a cow pasture where a gentleman-farmer type in the village dumped household trash into a small gravel pit. The land was posted with prominent No Trespassing signs. Among the trash were classic old magazines such as *Colliers*, *Saturday Evening Post*, the old *Life*, etc. It was always a struggle between my fear of being

caught and my compulsion to read - the latter usually won. One *Saturday Evening Post* fiction piece I remember very well. In one part a minor character was referred to as the Finnish man-servant and in another as the Oriental houseboy. Very poor proof-reading!

Why New Ipswich?

Jon Nute, county forester, in his presentation before the historical society last year, talked about the abandonment of farms in the region during and after the mid 1800s for better land in the midwest. This out-migration ties in with the influx of Finns. These worn out and mostly abandoned homesteads were the only kind the Finns could afford and they were willing to work. Much of this influx was from Fitchburg and Worcester; certainly some of it represents escape from factory life.

The first family seems to have been the Antillas on Poor Farm Road. A town history of 1914 calls out my house on Fox Farm Road, then occupied by the Eriksons, as the Eastern limit of the Finnish expansion. However, the same history includes a map with a good townwide sprinkling of Aho, Someros, Kivela, Lampis, so the leakage from this enclave was well underway.

These early Finns were, of course, "unbankable." They owe a considerable debt of gratitude to Walter Thayer, a prominent member of the old Yankee community, who financed the purchase of many of the farms by the Finns. Presumably he made a few dollars in the process because these people paid their bills although they had

very little.

There was plenty of room; the town population peaked at about 1,900 in 1850 but had dwindled to about 700 in the 1920s. Undoubtedly this same process occurred in many of the communities of north central Massachusetts and southern New Hampshire where are, or were, large Finnish populations.

Suomi Kontti to World War II

Finn Country was usually considered to be the area east of the Wapack Range including Locke Road, Wheeler Road, Smithville, and thence south to Binney Hill. The population was rather sparse; on Fox Farm Road, for example, there were four residences, now there are 23. Around the four-mile circuit of Fox Farm, Poor Farm, Binney Hill and Taylor Roads there were only two non-Finn residences: old Mrs. Carlson and the Guy Blanchards on Taylor Road. My father and other men of the area would hold a work party each fall to put up Mrs. Carlson's winter firewood.

My personal area of operation included Smithville, and Fox Farm, Taylor and Binney Hill Roads. The town baseball field at the present Damsite 35 was well-used by both Appleton Academy and the very active town team. By legend at least, the longest ever hit was a home-run by Dr. Cayward into the Finn section of the cemetery - no symbolism intended. My cousins, Elmer and Henry Stark, and I had a short-cut through the woods which at times necessitated a climb up one tree and down another to bridge the creek behind the

field.

In the Smithville area were three millponds in a row; the dams were still in good repair creating very picturesque waterfalls. The ice skating was good with only two portages needed in a half-mile or so of usually safe ice. Two mill buildings still stood but were not operational: one was on Taylor Road and the other was behind the Smithville pond. Mastin's store was in the present-day garage of the house at the bridge.

The Smithville pond was used for ice harvesting through a cooperative effort by several of the local farmers. After school while this was going on, us young kids would skate. Once while playing chicken near the open water area, I won. My father drove me home on the tractor while I slowly congealed; he barely hid a very annoying smirk. During high school x-mas vacation I was, of course, attached to the ice saw.

I started school at the Number 5 school in Smithville. My cousins next door went to Number 6 school on Poor Farm Road. These were classic one-room country schools: six grades, wood stove, water carried in from next door, privy in back.

During my two years there, only one non-Finn attended. He suffered considerable teasing showing that even among minorities, smaller minorities suffer discrimination.

School events such as Halloween and Christmas were held in the so-called engine hall, which was perched over the pond at roadside across from the Hildreth (now Martin) house. This building had housed the local horse-drawn and hand-drawn fire fighting equipment, and still stored some of it. For the school events the equipment was hauled out onto the Hildreth lawn, and settees set out for the vast audience.

Number 5 school closed down after my second grade (1932), and we transferred to Number 1 on town hill very near the center of New Ipswich. This was a big school with two rooms of three grades each and indoor plumbing. One of the rules was that no Finnish was to be spoken on school grounds.

The first school bus was a canopy truck of the type used by produce peddlers. It had grillwork sides with drop-down curtains for bad weather - no heat, of course. The seating consisted of facing wooden benches along the sides and entry was by steps up the tailgate.

Soon Nick Somero took over the school bus contract with a shortened version of the now-standard yellow bus. I will always remember him

turn to FINN KID page 10

Finlandia Foundation

NEW YORK METROPOLITAN CHAPTER INC.

South American Indians

DATE: November 10, 1995.
PLACE: Central Presbyterian Church, 593 Park Ave., 6th fl., New York City.
TIME: 8:00 p.m.
PROGRAM: Slide presentation of South American Indians by Laila Williamson.

Anthropologist Laila Williamson (born in Terijoki) has traveled extensively in Brazil, where she visited three Amazonian Indian tribes, the Waiwai, Hixkaryana and Shavante. She made collections from those tribes by purchase for the American Museum of Natural History here in New York and the Finnish National Museum in Helsinki. She has worked for 20 years at the American Museum's Department of Anthropology with Amazonian collections as well as Toetian material, her specialty.

Thank you to pianist Mika Pohjola and bass Matt Penman for providing a wonderful jazz program at the October meeting.

Thank you also to coffee hostess's Anja Mattila, Tuula Lahti and Leena Toivonen and reception hostess's Elina Aarnio, Lee Alperin, Polly Ketto, John Konkola, Tuulikki Leino and Satu Svahn.

Happy special birthday to Helena Salonen.

Congratulations to Martha Kaarina Ketto who was married to Adam Fisher on September 16 at the First Presbyterian Church in Jeffersonville.

Welcome new members: Bert & Liisa Stromholm, Aleksu Suvanto, Marko Tandefelt, Elja Bucciarelli, Richard Salo, Riitta and Ned Schoenfeld and Val Arthur Kratzman.

We welcome suggestions as our arts and letters award recipient.

Other Foundation events

Dec. 3 - 2 p.m., Independence Day Celebration at Park Avenue Methodist Church, 106 East 86th Street at Park Avenue. Guest speaker is His Excellency Ambassador Wilhelm Breitenstein, the permanent representative of Finland to the United Nations.

Dec. 8 - 8 p.m., Christmas

New York, NY

Midori plays Sibelius
Nov. 15-18

Sir Colin Davis will conduct the New York Philharmonic performing the Sibelius Violin Concerto featuring special guest soloist Midori Nov. 15-18 at Avery Fisher Hall, Lincoln Center, Broadway at 65th St.

Tickets available at Avery Fisher Hall box office or call CenterCharge 212-721-6500.

Party for the whole family at Central Presbyterian Church, 593 Park Avenue, 6th fl., New York City. Christmas Carols and Christmas Cheer.

Jan. 15 - 6-9 p.m., Annual Central Park Skating Party. Winter event for the whole family organized together with other Scandinavian organizations. Skating, food, folk dancers, fairytale figures, ice-hockey game for the children and lots of other programs.

Jan. 26-28 - Winter weekend at Williams Lake Resort, Rosendale, New York. Resort is located about 90 miles north of Manhattan on a 42-acre lake amid 600 acres of woodland and features cross country skiing, ice skating, tobogganing, ping pong, fireplace lounge, cocktail lounge and sauna. For reservations, contact Mrs. Petra Tabry 914-793-7424.

Feb. 9 - 8 p.m., Membership meeting at Central Presbyterian Church.

March 8 - Annual Gala Awards Dinner Dance at the Waldorf Astoria Hotel, New York City. Note that this is being held on Friday.

April 12 - Membership meeting at Central Presbyterian Church.

May 10 - Membership meeting at Central Presbyterian Church.

Other events

Nov. 3, 7, 11 & 16 - Finnish soprano Karita Mattila performs in Tchaikovsky's "Queen of Spade" at the Metropolitan Opera, Lincoln Center, New York City. 212-363-6000.

Finlandia Foundation
New York Metropolitan
Chapter

Kaarle Hjalmar Lehtinen dead at 103

NEWPORT, NH - Philanthropist Kaarle Hjalmar Lehtinen died Sunday, October 29, in the American Finnish Nursing Home, Lake Worth (FL), at the age of 103.

A native of Finland who arrived in this country in 1912, Lehtinen acquired international notoriety during the last decade of his life through donations to a variety of charitable organizations. Through a frugal living style and investing in real estate Lehtinen was able to amass a considerable fortune.

Funeral services are scheduled for this Saturday, November 4, in Newport. Arrangements by the Newton-Bartlett Funeral Home, 42 Main St., Newport (tel. 603-863-2113) were incomplete at presstime.

Textile artist Ulla-Maija Vikman

Textile artist Ulla-Maija Vikman's recent works are currently on exhibit at the Finnish Embassy in Washington, D. C., in a show which continues through the end of this month.

Ulla-Maija Vikman grew up in Rovaniemi in northern Finland. In her work one finds manifestations as varied as swamps, the feathering of a willow grouse, and the rhythm of peatland grass against the light. A deep color scale and a structure inspired by nature are recurring themes.

She soon corrects the southerner's prejudiced conception of the darkness of Lapland: in her way of seeing things there is more light in the north in winter too. There is snow to be sure, but then the broad river mirrors the sky and the contours of the low forest create a wide horizon. Light is indeed the vital element in her works. A slight breath of air keeps the varying shades of light in motion, producing constantly varying light effects.

The artist was decisively influenced by Jack Lenor Larsen's "The Dyer's Art: Ikat, Batik and Plangl." She was strongly impressed by the illustration of a ceremonial South American bast cape painted in a geometrical pattern. Going from this, she sought her own expression of line and produced a first sketch in 1980. After years of experimentation, she finally had her solo exhibition in 1988.

When Ulla-Maija Vikman had this solo exhibition, her form language was ready:

Ulla-Maija Vikman

photo: Marjaana Kella

she had found her artistic line. She has introduced new work in the same spirit every year since. She paints on viscose thread, a glossy material that hangs naturally. Painting on a freely falling surface has now become her distinctive mark. Through this technique, she has developed and created her own language of expression.

The quality and originality of her work has not gone unnoticed. Representing Finland in textile art on many occasions, she was accepted by the Lausanne International Textile Biennale in 1992. She was chosen as Finland's Textile Artist for that year and was awarded a 15-year state

bursary, allowing her to work in security for many years to come.

Today, Ulla-Maija Vikman works out of a house, rented from the City of Helsinki, that is both home and atelier. Here too we meet with contrasts: urban and rural are thrown together: in the living room of a villa belonging earlier to gentlefolk stands a long work table; in the library two baths for dyeing and rinsing. A 100 meters from the house the city is in evidence, but, nearer the house, people can grow their own vegetables. A path between the reeds leads to the seashore affording the

turn to VIKMAN page 11

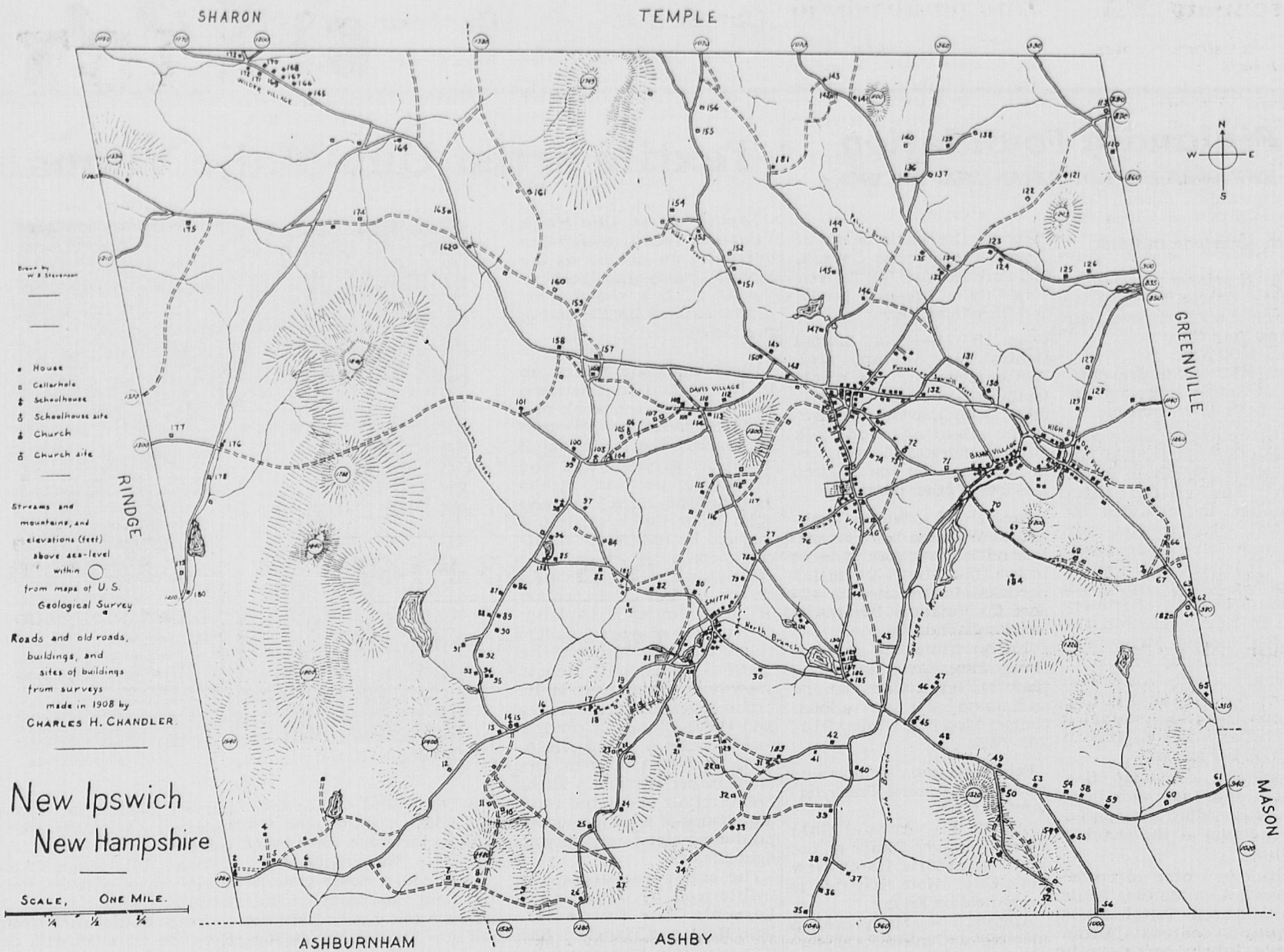

Finn Fun in Maine

BETHEL, ME - Mary Martikainen, chair of the third annual Finn Fun weekend, and Bob Selvala, president of FinnFest USA, smile for Roy Helander's camera following his presentation. Selvala was at Finn Fun looking to garner support for a 1998 return of FinnFest USA to New England.

"Note excellent folk costume display from Connecticut group," comments Helander about the pictures behind Martikainen and Selvala.

photo: Roy Helander

FINN KID

From page 8

with fondness. At various times my designated pick-up points were either Smithville (1/2 mile) or Wilson Hill Road (3/8 mile), but if there was any hint of bad weather he would bring me home.

After elementary school it was Appleton Academy for grades seven through 12. Bus transportation was paid to the mandatory attendance age of 14. After that the fare was 50¢ per week; to save money I bicycled as long as weather permitted. After getting my driver's license at age 16, I had use of the family Model A since I could drop off the milk cans for pickup at Thayer's barn.

Appleton Academy with about 100 or so pupils and six or seven teachers was a completely new social experience with pupils from Temple and Greenville; Finn kids were no longer so overwhelmingly represented. The kids from Greenville, largely French-Canadian, represented an entirely new and higher level of sophistication. They were not as shy so the bashfulness wall between Finn boys and girls was circumvented to some extent by Finn boys dating Greenville girls and Greenville boys going out with Finn girls. Being rather slow in these matters I didn't discover the attractiveness of girls until near the senior year.

Picture if you will, prom night in the Appleton Academy gym. A young couple from Greenville "going steady"

have shamed and coerced a Finn boy and girl to double-date with them. The Greenville boy has managed to get the use of the family Oldsmobile for the evening. The Finn kids are sitting far apart in the back seat: the boy is red-faced, the girl very pretty in pink is slightly flushed. They represent absolute misery at this point - unbridled passion it ain't! Why is it that boys are beet-red after sauna and girls barely glow? It must be genetic as is the fact that all girls know how to dance.

Music at the dance was by ZaZa Ludwig and his orchestra. He played everything from all the swing goodies to polkas, schottishes and even an occasional *raatikoon*. Our young couple struggled through a few fox trots until she was swept away by someone from Greenville. He went to stand in a knot of his buddies at the far end of the hall trying to look "cool," in present-day parlance. They managed a few more dances together with somewhat increasing grace. Approaching midnight they had to return the car because even Greenville kids had to live under some constraints, so they didn't have to cope this time with the usual practice after social events of doing some necking in a nearby gravel pit. In the final analysis, the girl had a good time and the boy had to admit that it hadn't been all that bad. The ice had been broken and the next time would be a lot easier.

Then came 1941 and World War II and nothing would ever again be the same!

Other aspects of Finn life

The sauna has, of course, always held an important cultural place in Finnish life. Our first was a *sausauna* on the edge of the field where it was distant from any other buildings since saunas often burned. Later it was modernized with a chimney and unsoot-covered paneling. It was my responsibility to fire it up on Saturday nights.

You may recall the Ingmar Bergman movie of the 1950s, *The Virgin Spring*, which depicted a tragedy of the 1300s in Sweden. The patriarch takes a ritual sauna before setting out to exact vengeance on the two shepherders who had raped and murdered his daughter.

Bloodletting was still practiced when I was very young by an itinerant practitioner. It was a springtime ritual to cleanse the blood of poisons accumulated through the winter. I remember well the *kupparsarvi* which was used in the cupping process.

Our community had two dance halls which were very active every Saturday night through the warm seasons. One was the Torppa (known in English as the Crackerbox) on Poor Farm Road and the other was the Pyrintölä in Smithville. We lived about half-way in between and the traffic on dance nights was constant with the young people looking for the most action. This occurred mostly at the Torppa where a fist fight in the parking lot was a frequent attraction.

A favorite springtime activity was sucker spearing. Suckers are a bottom-feeding fairly

large fish, which schools in large numbers in early spring. It was considered edible for only a couple of weeks at ice break-up. They were caught by spearing at night in the beam of a flashlight.

Our choice area was the West Branch of the Souhegan River downstream of Middle Ashby Road. One night we decided to work upstream instead. We skirted Balch's millpond spearing a few pickereel along the way and eventually approached Walker's wood-turning mill. The mill privy was cantilevered over the river on two stout timbers - constant flush toilets. We threw our fish away and went home.

My memory of summers was mostly one of unremitting labor. First came hay-making which lasted several weeks since the only mechanical equipments were an old sickle-bar mower and dump rake both drawn by a Model-T doodlebug tractor. The hay was tedded by hand and, if rain threatened, stacked in piles which were then re-spread in the morning. Loading was done by hand-forking into the wagon followed by forking from the wagon up a couple of stages into the hay-mow.

After haytime came blueberry picking which at the time I considered horribly tedious. Now with the economic urgency removed, I find it rather enjoyable and relaxing. The entire west side of North Road was cleared for blueberries at one time; now it is lined with houses and the hillside is overgrown with mature hardwoods.

Finnish-related numbers on Chandler's map (above)

24 John Herskanen	99 L. Somero
37 Kivela	100 L. Somero
39 J Siren	102 M. Gedenberg
46 Matti Linna	108 Peter Kasti
47 Matti Matson	115 Emanuel Aho
51 Lahtanen	116 Isaac Aho
52 Nykanen	134 J Somero
82 H. Erickson	144 Matilla
86 John Aho	163 E. Kaskine
87 Finnish Hall	182 Peter Salo
88 M. Lampi	192 Antilla
89 Lampi	
90 Aron Jalkanen	
96 A. Antilla	(spellings are Chandler's)
97 K. Kaiku	
98 Finnish Church	

The price for berries went as low as 5¢ per quart with pickers getting 3¢. Blueberries represented an important cash crop and the large discrepancy between the Boston wholesale market and the price received by the farmer was a major factor in the organization of the United Cooperative Farmers in 1927.

Before and after haymaking and blueberrying and into the fall there was always the preparation of firewood for winter after next. Knowing no season there were the daily chores of feeding the cows and chickens, milking, and cleaning the barn and chicken houses.

Prejudices and perceptions

All was not all sweetness and light between the Yankee and Finnish communities.

We thought all Yankees were rich. They were, of course, since they had been here long enough to accumulate wealth,

turn to FINN KID page 12

Fitchburg, MA**Finnish Cultural Center reminders**

Membership meeting & program: It is important for members of the Finnish Cultural Center to attend the Sunday, November 5, special membership meeting being held at 2 p.m. at Saima Park to act on proposed changes to the bylaws, membership structure and fees.

A fascinating slide/lecture presentation by architect Arnold J. Aho, AIA, on the "Wooden Towns of Finland" will follow the business meeting. Prof. Aho has through extensive study, travel and research accumulated a wealth of knowledge on the history of wooden structures. His slides are principally of Rauma, Porvoo, Turku and Tammsaari.

Be sure to attend. The afternoon will close with the ever popular "kahvipöytä" (coffee table). Guests are welcome.

Finnish Embassy Trip

Anyone interested in registering for the bus trip of November 27-29 is urged to do so immediately. Registrations are accepted on a "first come, first served" basis.

The striking building of the Embassy of Finland is situated on Embassy Row in Washington, D. C., across the street from the vice president's home. The building will be toured and at this time the display of Ulla-Maija Vikman's fabric art may be viewed.

A tour of Washington with a professional guide will take place during the afternoon. A return to the Embassy building will be made in the evening to enjoy a private concert by a men's choral group from Espoo, Finland.

Cost of the trip, which includes the above mentioned plus two dinners and breakfasts and two nights' hotel accommodations, is \$229 per person double occupancy, \$78 additional for single, and \$6 less for triple. Contact Toimi Laakso, 508-343-7234, for forms or additional information.

VIKMAN

from page 9

proximity to nature that gives depth to her textiles.

Her works are on show in several museums and collections. Commissioned for public spaces, both dimension and colors can be adjusted according to space. The basic composition is consistent: softly falling viscose threads and rich colors painted freehand, with gently overlapping shades. Light, accented by the gleaming effect of occasional air currents in spacious rooms, underlines the verticality of the hanging threads.

Carla Enbom

Elm Street Steam Rooms
A TRADITIONAL FINNISH STEAM SAUNA
348 Elm St., Fitchburg, MA
(508) 345-7305

Hours:
Wed. 4-10
Th. 4-10
Fri. 3-10
Sat. 12-10
Sun. 8-9
RUSS DAVIS, PROP.

Tanhumuistelmia Correction

FITCHBURG, MA - "Folk-dance Memories," a tribute to Finnish folkdancing over the years, will be held at the Fitchburg Senior Center, 14 Wallace Ave., on Saturday, December 2, in celebration of the 10th anniversary of *Revontulet*.

The evening will begin at 7 p.m. and will feature Finnish foods and dancing to the music of Hannu & Mark Mäkipuro.

Tickets are \$15.00 each (children 12 and under free) and are available at Raivaaja beginning Nov. 8, from *Revontulet* members and at the door.

For more info, call 508-582-7717 or 343-7076.

In the works

Pulp Fiction co-star Samuel L. Jackson has been cast opposite Geena Davis in the movie *The Long Goodnight*, to be directed by Davis' husband, Finnish filmmaker Renny Harlin.

Harlin and Davis' first collaboration, *Cutthroat Island*, is due this Christmas.

Canterbury, CT**Ham dinner**

There is a ham dinner this Sunday (Nov. 5) at the Finnish Hall, Rt. 169, from 1-3 p.m. Adults are \$7 and children 12 and under, \$3.

For more information and to place reservations, call Eila Mäkipuro, 203-423-3854.

The dinner is sponsored by the Finnish American Heritage Society.

The perfect gift any time of the year:
A SUBSCRIPTION TO RAIVAAJA

ATTENTION!
RAIVAAJA has a new fax number

508-343-8147

Effective immediately

137

new annual
subscriptions
in
RAIVAAJA's
90th anniversary
drive.

MORE ARE NEEDED TO
REACH THE GOAL!

Have you sent in
a new subscription
yet?

Finland's 78th
Independence Celebration
Dinner Dance
Sat., Nov. 18th 6-12 p.m.
Westminster Country Club
Music by
Bert Stromholm
\$20.00 per person Proper Attire
Tickets available at Raivaaja
Finnish Memorial Foundation

Kalenteri**CALIFORNIA**

- Nov. 10 - Suomi-Koulu FinnFun Night, 7 pm, Cafeteria, Brotherhood Hall, Berkeley. Reservations: 415-731-5921; 510-849-1052; 510-484-3853.
- Nov. 11-12 - Christmas Bazaar, 10 am-5 pm, Heritage Center, FAHA, 197 W Verano Ave, Sonoma. Sponsored by FAHA.
- Nov. 14 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
- Dec. 2 - Bake Sale & Joulu Puuro, 10 am, Kaleva Brotherhood Hall, Berkeley. Sponsored by FAHA Ladies.
- Dec. 3 - Finland's Independence Day Celebration, 2 pm, Kaleva Brotherhood Hall, Berkeley.
- Dec. 9 - *Pikkujoulu* family Christmas party, 2 pm, FAHA, Sonoma. Pot luck dinner, gift exchange. To order Christmas stocking for children: 415-824-6290.

CONNECTICUT

- Nov. 2 - Finnish American Heritage Society meeting, 7 pm, Finnish Hall, Rt 169, Canterbury.
- Nov. 4 - Scandinavian Smörgåsbord & Dance, Tamarack Lodge, Voluntown. Dinner 6-8 pm; followed by dancing to Hannu & Mark Mäkipuro and Dennis & Carl Sr. Anderson. Smörgåsbord reservations: 203-376-0224.
- Nov. 5 - Ham Dinner, 1-3 pm, Finnish Hall, Canterbury. Reservations: 203-423-3854. Sponsored by FAHS.
- Nov. 6 - Aura Seura membership meeting, 7 pm, Aura Hall, Voluntown.

FLORIDA

- Nov. 11 - Harvest Dance, 8-11 pm, Finnish-American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey. Music by Just One.
- Dec. 3 - Finnish Independence Day program & lunch, 3 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.
- Dec. 6 - Finnish-American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish-American Club, New Port Richey.

MAINE

- Nov. 18 - Dance, 7:30 pm, Watts Hall, Thomaston. Music by Veikko Honkala, accordionist. Sponsored by Finn-Am Society.
- Nov. 19 - Finnish-American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Heritage Center, Maple St, West Paris. Program: Honoring Our Veterans.
- Nov. 21 - Finn-Am Society meeting, 7 pm, Masonic Hall, Warren. Speaker: Artist Marlene Ekola-Gerberick.

MASSACHUSETTS

- Nov. 4 - Unification meeting, 10 am, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Sponsored by FACS.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by FACS.
- Nov. 5 - Finnish Cultural Center membership meeting, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Voting on bylaw amendments. Program: "Wooden Towns of Finland" by Arnold J. Aho.
- Nov. 7 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, 264 Elm St, Fitchburg.
- Nov. 11 - Holiday Fair, 9 am-2 pm, Elm Street Church, Fitchburg. Finnish pastry, *pannakakku*, coffee & coffeebread included in the offerings.

MASSACHUSETTS

- Fall Mission Festival, 10 am-1 pm, Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. Offerings include *pannakakku*, Finnish coffeebread.
- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by FACS.
- Nov. 12 - Finnish American Club of Rutland annual meeting, Community Hall, Rutland.
- Nov. 15 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, W. Barnstable Community Building, Rt 149, West Barnstable.
- Nov. 18 - Finnish Independence Dinner Dance, Westminster Country Club, Ellis Rd, Westminster. Baked stuffed chicken or roast pork dinner. Music by Bert Stromholm. Advance sale tickets only - deadline Nov 12. Tickets available at Raivaaja. Sponsored by Finnish Memorial Foundation.

MICHIGAN

- Nov. 11 - FCA Bazaar, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.
- Dec. 9 - Pikku Joulun Celebration, 2 pm, Marne United Methodist Church, Marne. Sponsored by Finnish American Society of West Central Michigan.
- Aug. 7-11 - FinnFest USA '96, Marquette. For more info, write: FinnFest USA '96, 121 N Front St, Marquette MI 49855; call 800-906-FINN (or 906-222-FINN - toll free UP); e mail: finnfest@nmu.edu.

MINNESOTA

- Dec. 9 - Pikku Joulun Celebration, International Institute, 1694 Como Ave, St. Paul. Catering by Soile Anderson. Sponsored by FACA.

NEW YORK

- Nov. 10 - Finlandia Foundation Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, 6th floor, 593 Park Ave, New York. Program: slide presentation on South American Indians by Laila Williamson.
- Dec. 3 - Finnish Independence Celebration, 2 pm, Park Ave Methodist Church, 106 East 86th St at Park Ave, New York. Guest speaker: Wilhelm Breitenstein, Finnish ambassador to the UN.

OREGON

- Nov. 9 - Finnish-American Historical Society of the West membership meeting, 7:30 pm, Portland Pentecostal Church, 6225 N. E. Stanton, Portland.

WASHINGTON

- Nov. 4 - Finnish Community Bazaar, 9:30 am-2:30 pm, Nordic Heritage Museum, 3014 NW 67th St, Seattle. Organized by Finnish American Heritage Committee.
- Dec. 2 - *Itsenäisyysjuhla* - Finnish Independence Day Dinner & Dance, Mountaineers Club, 300 Third Ave W, Seattle. Reservations by Nov. 15: 489-5067 or 644-2413. Sponsored by Finlandia Foundation Seattle Chapter.

WASHINGTON, DC

- Nov. 5 - Christmas Bazaar, 11 am, Youth for Understanding Student Exchange, 3501 Newark St NW. Free admission. More info: 301-649-3811 or FAX 301-593-FINN. Sponsored by Kipinä-Kerho.

Events subject to change without notice

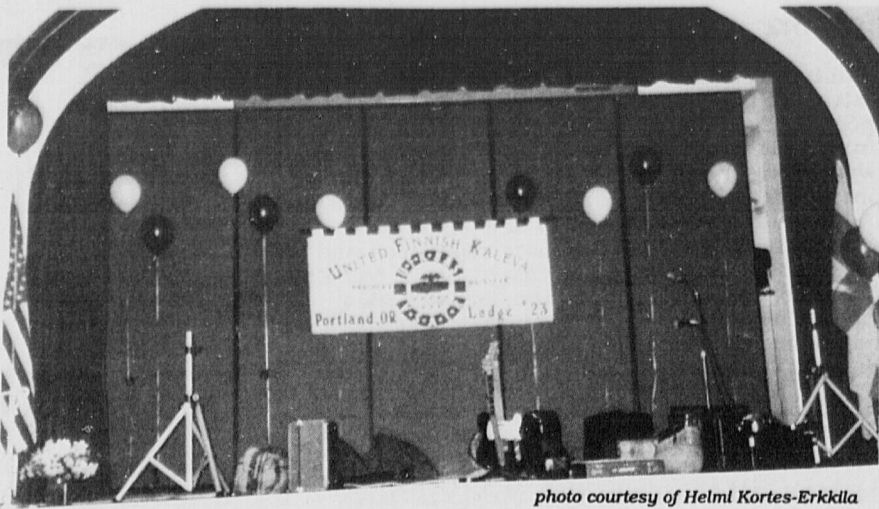

photo courtesy of Helmi Kortés-Erkkilä

Mid-Columbia News

HELMI KORTÉS-ERKKILÄ
VANCOUVER, WA

The Melody lingers on!

Participants at this year's FinnFest who danced and

swung to the lilting tunes at the old Finn Hall in Portland will remember the banner that hung over the stage.

The old banner of the United Finnish Kaleva Brothers and Sisters Lodge #23 was replaced by the one enjoyed by the audience that evening. It

was made by a young member of the lodge, Maila Cadd of Longview, Washington, a third generation Finn. Thanks!

The Health Maintenance Organization which owns the Old Finn Hall will be serving a pancake breakfast to UFKB & S members at 10:00 a.m., November 5. This is the second time they are catering to the Finnish lodge in this respect, probably in honor of the historical volunteer work in building this edifice of ethnic pride.

Send your Holiday Greetings via Raivaaja!

The Holiday season is coming and while you are making your plans and thinking of what gifts to buy don't forget about having your Holiday Greetings published in RAIVAAJA.

It's a great old tradition among RAIVAAJA readers and it has proven to be a popular and handy way to wish your friends and relatives all the best during Christmas and New Year's.

Personal greetings will be published in the December 6 issue. Use the convenient form below. Please have it in the office by November 25 in order for your greeting to be included in the Christmas Special.

Place your Christmas Greetings

in RAIVAAJA
and send Holiday wishes to
friends around the world

\$11.00 greeting

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(or message of your choice)

Name
Address

\$5.50 greeting

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Name
Address

\$1.50 for name only

\$2.00 name and address

Personal greetings will be published in December 6 issue of RAIVAAJA. Please have your greeting in the office by November 25. Thank you.

Raivaaja, P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Warren, ME

Finn-Am Society

Columnist David Grima described to the Finn-Am Society meeting held in Warren Oct. 17 the trials of a modern-day immigrant to this country.

Aided with a set of slides he also gave a sentimental look back to the family and lifestyle he had left behind in England and Wales. Many in the audience could relate to his experiences, particularly the difficulties with a new language.

President Ted Laitala discussed plans for a dance which is now set to take place on Saturday, Nov. 18, at Watts Hall in Thomaston at 7:30 p.m. Veikko Honkala, an accordionist from Fitchburg (MA) will provide traditional Finnish and other music. Anyone interested in folk music is invited to attend.

On Nov. 21, Finnish-American artist Marlene Ekola-Gerberick will present her work to a meeting of the Finn-Am Society at the Warren Masonic Hall.

Ted Laitala also reported that the Finn-Fun weekend held on Oct. 20-22 at the Bethel Inn was a tremendous success with participation from throughout New England. Plans were announced to hold next year's event in Vermont.

held at the Inn at the Quay in Vancouver recently.

The huge event was to raise money for the Scandinavian language programs at Portland State University as well as to raise funds for the Scandinavian Museum. Organizations are involved now in acquiring property rights for grounds adjacent to the well-stocked Swedish home of Ross Vogelquist, retired teacher who is donating his home for the project.

The next fundraiser will feature a Finnish menu. It will be held October 5, 1996 (Nothing like planning ahead! So mark your calendars for next year).

Reports from overseas

Many of us have been pleased with the number of reports from individuals who attended the Non-Governmental Organizations forum in China last month.

Among the reporters were a Vancouver psychotherapist, the director of a local counseling center, a member of the Unitarian Universalist fellowship and the coordinator of women's studies at Clark College.

All agreed that it was a fantastic display of unity and common purpose in the struggle to improve the lot of women and children through-

out the world. They were impressed with the amount of organization that had taken place in order to take care of the 40,000 women who participated, each choosing her own areas of interest to attend.

The local meetings were sponsored by the American Association of University Women.

I was unable to find out how many delegates attended from Finland; however, since Finland has always played an active role in the promotion of peace and health care throughout the world through the United Nations, I feel confident that there were numerous representatives from Finland to the Non-Governmental forum also.

Finnish American Literary Heritage Foundation

This organization is actively participating in all fundraisers, etc., as it is likely we will lose the use of the Finnish Classroom which has been used by all the Scandinavian organizations since it was established some 40 years ago. This room has been the storage area for hundreds of books regarding our area of interest.

The group was entertained at the October meeting by a slide show given by a member who had traveled with his family in Western Europe and Finland last year.

FINN KID

from page 10

and they had indoor plumbing.

I remember well a visit by the selectmen doing tax assessing when I was perhaps five years old. These three august personages were truly important people all dressed in business suits. My mother stood before them in a posture of great respect while I cowered behind holding onto her skirt. The two that I remember were Walter Thayer and Robert Walker.

The year was 1944 and the country was at war. Helvi and Toivo were a middle-aged couple with sons in the service. One day a lady from town came to sell tickets to a card party to benefit the USO. Helvi bought two because she was an ardent supporter of anything that would help our soldiers.

As the evening neared they began having doubts because no other Finn family had been approached. However, according to Helvi's code of conduct, if someone sold you a ticket they expected you to attend and it would be impolite not to. On the fateful evening they dressed simply as they would for a neighborhood visit. On their arrival at Union Hall they saw that everyone was finely dressed with men in suits and women in fashionable dresses. It was a bridge tournament!

Neither Helvi nor Toivo had ever attempted bridge. Toivo was a very skillful player in rummy, poker, pitch, casino, etc., but he had never played bridge. Helvi restricted herself mostly to fortune-telling with cards, at which she was an expert.

The hostess arranged tables

for the first round of play, but what was to be done with this odd couple? She seated them at a table and suggested they play something together. For a while Toivo played solitaire and Helvi practiced her routines. Their presence had a palpable dampening influence on the entire group.

Eventually Hjalmar Maki came over to apologize on behalf of the group for any misunderstanding, and suggested they stay for refreshments. Hjalmar was the only Finn in the group; he had been accepted since he had the status of a teacher at the high school and had married a Yankee.

After a few minutes Helvi and Toivo looked at each other, quietly rose, and left. Cultural integration had not been achieved.

In the early '60s my late first wife, who was not Finnish, was watching the children at the town pool. On observing one of them she remarked, "What an adorable child!"

The Yankee lady from in-town who was standing beside her said very disdainfully, "Oh, that's just one of those Finn kids."

I would like to close by emphasizing that present-day Finnish-Americans run the gamut from ultra-conservatives to flaming liberals just like other Americans. In New Ipswich we do not all sit with the voting bloc in the Northwest corner of the auditorium at town meetings.

Oiva Anderson lived and worked for 27 years in the Boston area before returning to the family homestead in New Ipswich in 1970.

NOW IS THE TIME TO SUBSCRIBE TO RAIVAAJA

This year we are celebrating RAIVAAJA's 90th anniversary. The paper is here to serve all Finnish Americans; it is a vital information link for us all. It reports on happenings in Finnish American communities across the country. It is also a bridge to Finland, giving news and information not usually found in other American publications. It helps us learn and explore our history and culture.

For RAIVAAJA's 90th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 900 NEW SUBSCRIBERS FOR THE 90TH!

And here's something to help get this subscription drive going: a drawing will be held on December 31, 1995, with cash prizes of \$200, \$100 and \$50. Here's how to make sure your name is included in the drawing:

- Be a RAIVAAJA *astamies* (agent) and sign up a NEW 12-month subscription order... a friend, relative, someone who just moved into town. When you send in the order, be sure to include your name with the new sub - both names will be included in the drawing!
- Give a one year NEW gift subscription. Here again both your and the gift recipient's name will be included.
- And, if by some rare fluke you do not already subscribe to RAIVAAJA, enter your own NEW 12-month subscription and your name will be included.

(For purposes of this drawing, a new subscriber hasn't subscribed to RAIVAAJA during the past 12 months)

Remember, EVERY time you send a NEW subscription we'll add both names to the drawing pool. The more new subscribers you sign up the better are your chances of winning!

So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead!

Marita Cauthen
Editor

RAIVAAJA FOR A FRIEND

Now you, RAIVAAJA's friend, have a timely opportunity to introduce your newspaper to your friends, relatives and acquaintances during its 90th anniversary year.

We hope that you see to it that you'll get at least ONE new subscriber during the anniversary year. There is no better birthday present for RAIVAAJA!

The subscribing is easy, all you have to do is fill in the coupon and mail it to us today!

SUBSCRIPTION COUPON

Participate in RAIVAAJA's 90th anniversary year campaign to increase the number of our current subscribers by 900 by the end of the year. Both the new subscriber and the agent get to participate in a drawing taking place December 31, 1995. Annual Subscription rates: USA - \$23.00; Foreign - \$28.00

Subscriber's name _____

Agent (if different) _____

Address _____

Address _____

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Sinibaretit selvittivät rauhanturvaajien arkea miehistöajoneuvon katolla Maailman näyttelyssä Helsingin Katajanokalla.

YK:n 50-vuotista taivalta juhliittiin myös Suomessa

Suomen YK-liiton viime viikolla järjestämässä nelipä-

väisessä tapahtumassa saatiin tutustua maailmanjärjes-

tön toimintaan ja aatemaailaiset kansalaisjärjestöt ja viranomaiset esittelivät kan-

sainvälistä toimintaansa. Näytteilleasettajia oli noin sata.

Näyttelyssä saattoi ostaa kehitysmaatuotteita, maistella eksoottisia ruokia ja nauttia maailmanmusiikkia. Kotimaisten esiintyjien kärkeä edustivat Anneli Saaristo, Angelin tytöt, Mikko Kuustonen ja Pave Maijanen.

Yleisö sai myös kuunnella YK:ssa kunnostautuneiden suomalaisten ajatuksia näyttelyn kohtauspaikalla.

Kassakriisi puheenaiheena

Lokakuun 24:tenä YK:n päivänä pidetyissä avajaisissa pääministeri Paavo Lipponen puuttui juhluvuoden pääaiheeseen: YK:n kassakriisiin. Hän kehotti jäsenvaltioita maksamaan rästinsä maailmanjärjestölle.

"Valtioiden maksamat jäsenmaksut ovat halpa hinta YK:n tarjoamista palveluista", Lipponen perusteli.

Näihin palveluihin voidaan lukea mm. YK:n rauhanturvaajat, jotka esittelivät toimintaansa näyttelyalueella.

Maailman näyttelyn yhteydessä pidetyn seminaarin päävieras oli bangladeshiläinen kirjailija Taslima Nasrin, joka joutui pakenemaan kotimaastaan ääri-islamilaisten ryhmien vainoa.

Suomelta pyydetty selvitystä pakolaisista

Itämeren maiden neuvosto on pyytänyt Suomen hallitukselta selvitystä turvapaikan hakijoiden kohtelusta, kun heitä on pantu vankilaan yhdessä tutkintovankien ja rikollisten kanssa.

Ulkoministeri Tarja Halonen (sd) on saanut selvityspyynnön ihmisoikeuskomissarialta, joka on Tanskan entinen oikeusministeri Ole Esperen.

Ulkoministeriön lähetystöneuvos Tauno Pesola kertoi asiasta vähemmistöjen asemaa käsittelevässä seminaa-

rissa viikonvaihteessa Maarianhaminassa. Toistaiseksi Suomi ei ole toimittanut vastausta.

Setukansan edustaja toivoo seminaarissa Itämeren maiden neuvostolta apua, jotta setukantaa Viron ja Venäjän rajalla jakavat esteet saataisiin poistetuksi.

Raja kulkee läpi setukaisten asuinalueen ja estää heitä pääsemästä rajan toisella puolella oleville pyhille uhripaikoille.

Setukaisista noin 8,000 asuu Virossa ja pari tuhatta Venäjän puolella.

Mäntyniemen kalustekiista käräjäoikeuteen

Presidentin virka-asunnon Mäntyniemen kalusteista parin vuoden ajan hiljaisuudessa käyty kiista on noussut käräjäoikeuteen asteelle ja julki-suuteen.

Viikko sitten Helsingin käräjäoikeudessa todistajana kuultu linnanvouti Erkki Ahokas luonnehti peittelemättä kuuluisan talon sisustusta: "Mäntyniemen kalusteissa on paljastunut uskomattomia virheitä, ja rikkoutuneita

huonekaluja on jouduttu korjauttamaan kymmenien tuhansien markkojen arvosta".

Ahokkaan mukaan presidentti Martti Ahtisaari on joutunut tuskaillemaan jo pitkään aikaa työhuoneensa liukuovien kanssa. Liian korkeiden pöytien jalvoja on jouduttu katkomaan, kymmeniä sopimattomia valaisimia on siirretty varastoon eikä kaikkien vempelien käyttötarkoitukset ole täysin valjennut.

Sorsa ajoi Koivistoa pääministeriksi

Entinen Sdp:n puheenjohtaja ja pääministeri, pankinjohtaja Kalevi Sorsa kertoo tänään ilmestyneessä kirjassaan, miten hän raivasi vuoden 1979 alussa Mauno Koivistolle tien auki pääministeriksi ja sitä kautta tasavallan presidentiksi.

Sorsan mukaan vaikeinta ja monimutkaisinta oli taivutella presidentti Urho Kekkonen hyväksymään Koivisto pääministeriksi. Neuvostoliiton edustajat esittivät vain "joita-

Kalevi Sorsa

kin happamia vastakysymyksiä".

Tuskallisinta hanke oli Sorsalle itselleen. "Syrjään vetäytyminen ärsytti vanhaa aatamiäni niin paljon, että se murjoi selkäni sairasteltavaan kuntoon. Olet murtanut oman selkärankasi, se kai halusi sanoa", Sorsa kirjoittaa.

Sorsa jäi 1979 sivuun hallituksesta. Koivistosta tuli Sdp:n presidenttiehdokas 1981, eikä Sorsa päässyt enää Koiviston kahden kauden jälkeen vuoden 1994 vaaleihin Sdp:n ehdokkaaksi.

Tuore tutkimus antaa huutia Suomen yritysjohdolle

Suomalaiset yritysjohtajat soveltavat työntekijöihinsä yhä -60 ja -70 -lukuja johtamisteorioita. Vaikka oppeja muodikkaasti uusitaankin, henkilökunnan suorituskyky ei juuri parane.

Yli 50 yritysjohtajan henkilöstöpäällikön ajattelutapaa tuoreessa väitöskirjassaan kartoittanut Terttu Grönfors suosittelee johtajille perehtymistä siihen, mitä ihmisten päässä tosiasiassa tapahtuu.

Ihmisten sisäisten prosessien herkempi havaitseminen estäisi Grönforsin mukaan

monen sellaisen ongelman syntymisen, jota nykyään vielä yritetään korjata ulkoisilla "uudistuksilla" tai organisaation muutoksilla.

Isoja ja edistyksellisiäkin yrityksiä johdetaan äärimmäisen yksinkertaisten ajattelukaavottumien pohjalta. Uudistukset ovat puolestaan varsin satunnaisia, systemaattinen kommunikointijärjestelmä ja henkilöstön kannustaminen puuttuvat.

Yksi tutkimuksen havainnoista oli se, että yksilön korkeaa suorituskykyä oli yritysjohdolle vieras asia, eikä sitä edes pidetty suotavana.

Nokian kurssi laskussa

Nokian osakekurssit laskivat viime viikolla 12 prosenttia. Yhtiön kaikkien osakkeiden yhteishinta on pudonnut syyskuun puolivälin yli sadan miljardin markan huipputasosta jo noin 27 miljardia markkaa.

Nokian kurssilasku ei johdu yhtiöstä itsestään, vaan amerikkalaisten sijoittajien laimentuneesta kiinnostuksesta niin sanottuihin teknologia-yhtiöihin. Viimeviikkoinen jyrkkä lasku alkoi Nokian amerikkalaisen kilpailijan, Motorolan, julkaistua omat tulostietonsa. Nokia on vetänyt perässään alas koko Helsingin pörssiin.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ensimmäiset
24 naista
armeijaan

Suomen Puolustusvoimissa oli 16. lokakuuta historiallinen päivä, kun ensimmäiset naiset aloittivat vapaaehtoisensa asepalveluksensa.

Palvelukseen astui yhteensä 24 erikoisjoukkoihin valittua naista. He palvelevat Hämeen rykmentin Urheilukoulussa Lahdessa ja Ilmavoimien teknillisessä koulussa Kuorevedellä.

Kummassakin paikassa asepalvelukseen valittiin 14 naista. Kuorevedellä kaikki valitut saapuivat kasarmille, mutta Lahdessa neljä naista perui palvelukseen tulonsa. Poisjäämisten syynä olivat muun muassa opiskeluun ja rahasioihin liittyvät ongelmat.

Maatalous-
yrittäjien
eläkkeitä
supistetaan

Eduskunta päätti viime viikolla leikata maatalousyrittäjien eläkkeitä ensi vuoden osalta 150 miljoonalla markalla. Opposition mielestä päätös merkitsee maatalousyrittäjien eläkejärjestelmän romuttamista.

Hallituspuolueiden edustajien mielestä on kohtuullista, että maanviljelijätkin osallistuvat säästötalkoisiin.

Päätös eläkeleikkauksesta syntyi äänestäen. Luvut olivat 117-48. Leikkausta vastaan äänesti lähinnä oppositio keskustan johdolla. Vaikka leikkaus koskee ainakin tässä vaiheessa vain vuotta 1996, arveli Jorma Huuhtanen (kesk), että leikkaukset jatkuvat neljän vuoden ajan, jolloin oltaisiin yhteensä 600 miljoonassa markassa.

Huuhtanen itse olisi ollut valmis leikkaamaan maatalouden eläkkeitä 50 miljoonalla markalla. Koska asia kuitenkin oli jo eduskunnan kolmannessa käsittelyssä, esitys voitiin vain hyväksyä sellaisenaan tai hylätä kokonaan.

Cultor haluaa
ostaa ESG:n

Suomalainen elintarviketeollisuusyhtiö Cultor neuvottelee vakavissaan suuren amerikkalaisen elintarviketeollisuuden keskittyneen Food Science Groupin ESG:n ostamista.

Yritys on maailman johtavin ns. ruokaparanteiden valmistaja. Niitä käytetään ruuan koostumuksen muuttamiseen sekä aromien ja säilyvyyden lisäämiseen. Yrityksen liikevaihto oli viime vuonna 304 miljoonaa dollaria.

Laiva Bosniaan -rahakeräys on tuottanut jo 150,000 markkaa. Kuvassa Kai Artes ja Sami Kangas saattamassa kontteja matkaan.

Laiva Bosniaan -keräys
tuotti 21 konttia tavaraa

Kansainvälinen Laiva Bosniaan -keräys tuotti Suomessa 21 merikonttillista tavaraa lähetettäväksi sodan runtelemaan maahan.

Vajaassa kolmessa kuukaudessa kerättiin Suomessa kaikkiaan 700 kuutiometriä ruokaa, lääkkeitä ja muita sairaalatarvikkeita, hygienatarpeita, vauvan- ja lastenvaatteita sekä rahaa.

Avustustarvikkeiden arvo ylittää useaan miljoonaan markkaan. Keräystavoite ylitetään nelinkertaisesti. Ruotsissa alulle pantuun avustushankkeeseen osallistui Suomessa satoja vapaaehtoisia.

Laiva Bosniaan on 12 Euroopan maan kanssa kansalaisten avustustempaus, jonka ruotsalaiset kansalaisjärjestöt ja ammattiliitot panivat alulle vuoden alussa.

Valtiosihteeri
vaihtumassa

Suomen ulkoministeriön ylin virkamies, valtiosihteeri Veli Sundbäck, 49, siirtyy ensi vuoden alusta Nokian johtokunnan jäseneksi. Nokia tiedotti nimityksestä perjantaina.

Sundbäckin vastuulle tulevat Nokian kansainväliset asiakas- ja yhteistyösuhteet sekä yhtiön kauppapolittiset asiat. Sundbäckin lähtöä on oinasteltu, mutta se tapahtuu yllättävän nopeasti: hän on ollut valtiosihteerinä vain puolitoista vuotta.

"Tämä ei ole päätös lähteä pois pakoon mitään, vaan tämä on päätös ottaa vastaan uusi haastava, erittäin mielenkiintoiselta tuntuva tehtävä", Sundbäck sanoi.

Ulkoministeriön valtiosihteerin paikka on valtionhallinnon tärkeimpiä. Nimitys on erityisen tärkeä presidentti Martti Ahtisaarelle, joka pääsee täyttämään entistä virkaansa.

Sundbäckin vahvimpina seuraajaehdokkaana pidetään alivaltiosihteeri Heikki Talvitietä (56, sit) ja suurlähettiläs Jukka Valtasaarta (55, sit). Talvitie on ministeriön hallinnollinen alivaltiosihteeri ja Valtasaari Washingtonin-suurlähettiläs.

Muina ehdokkaina mainitaan alivaltiosihteeri Jaakko Blomberg (53, sd), kanslia-päällikkö Jaakko Kalela (51, sd) sekä suurlähettiläs Arto Mansala (53, sit).

Yksityisten kansalaisten
velkataakka pieneni

Suomalaiset eivät enää viime vuonnakaan hankkineet lisää lainaa. Kotitalouksien velkataakka supistui viime vuonna jo kolmatta peräkkäistä vuotta, ilmenee Tilastokeskuksen alueellisesta luottokantatilastosta.

Keskimäärin jokaisella kotitaloudella oli velkaa 87,000 markkaa eli 6,000 markkaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Eniten velkaa oli ahvenanmaalaisilla kotitalouksilla, noin 122,000 markkaa. Vähiten olivat velkaantuneet Kymen läänin kotitaloudet, joiden velka oli noin 72,000 markkaa.

Viime vuonna koko maassa yleisölle myönnettyjä luottoja oli 508 miljardia markkaa vähemmän kuin vuonna 1993. Lasku johtui lähinnä yrityksille myönnettyjen luottojen supistumisesta.

Eniten luottoja myönsivät talletuspankit, joiden osuus luotonannosta on lähes 60 prosenttia. Liike- ja osuuspankit kasvattivat luottokantaansa viime vuoden aikana, kun taas säästöpankkien kanta supistui. Syynä tähän on Suomen Säästöpankin pilkkomisen mukanaantumat siirtymät.

Suhteellisesti vähiten säästöpankkien luotot supistuivat Uudellamaalla. Eniten ne pienivät Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Kaikkiaan talletuspankkien yhteenlasketut luotot pienenevät enemmän kuin luotot keskimäärin. Myös muut rahoituslaitokset ja vakuutuslaitokset supistivat luottokantaansa. Sen sijaan valtion luotonanto kasvoi.

Eniten luottoja saivat perinteiset yritykset kuten osuuskunnat ja osakeyhtiöt, joiden osuus yleisöluotoista oli 45 prosenttia. Kotitalouksien osuus oli 39 prosenttia.

Teollisuudella
eniten luottoja

Koko maassa eniten luottoja oli teollisuudella. Pohjois-Karjalassa ja Kuopion läänissä eniten luottoja oli maataloudella sekä kala- ja riistataloudella. Myös Mikkelin, Keski-Suomen ja Vaasan läänissä niiden osuus luotoista oli merkittävä.

Vahvimmat
ehdokkaat

Professori Esko Antola, ex-kansanedustaja Ilkka-Christian Björklund (sd) ja apulaisosastopäällikkö Eikka Kosonen ovat vahvimpia ehdokkaita EU:n komission Helsingin edustuston päällikön virkaan.

EU:n komissio yrittää ratkaista nimityksen ennen vuodenvaihdetta, jolloin uuden päällikön on tarkoitus aloittaa työnsä. Vajaat kymmenen kärkihakijaa on kutsuttu haastatteluun EU:n komission Brysseliin.

Imatra Seura

740-40 Street
Brooklyn, NY 11232
Puhelin 718-438-9426

Kenneth Johnson, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

All Your Travel Anywhere in the World

FINNEXPRESS
SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
FINLAND

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, NY 10017
212 832-8989 800 677-6454

Stina Ekblad on rooleissaan tehnyt syvälle mieleenpainuvia naiskuvia.

Stina Ekbladille Dramatenin stipendi

Suomenruotsalainen näyttelijätär **Stina Ekblad** on saanut Tukholman Dramaten-teatterin O'Neillin apurahan, jonka teatteri myöntää vuosittain edesmenneen amerikkalaisen kirjailijan Eugene O'Neillin syntymäpäivänä. Apuraha on 30,000 kruunua (noin 18,600 mk).

Dramatenin johtaja **Lars Löfgren** sanoi stipendin luovutuksessaan, että Stina Ekblad on suurella pätevyydellä hahmottanut ihmisen intohimoa ja heikkoutta, ja hänen taitelijantyötään leimaavat erityisesti hehku ja etäisyys.

Stina Ekblad on monissa rooleissaan luonut syvälle mieleenpainuvia naiskuvia, Löfgren sanoi. Esimerkkeinä hän mainitsi Ekbladın roolit japanilaisen kirjailijan **Yukio Mishiman** Markiisitar de Sadesa, Shakespearen näytelmässä *Mitta mitasta* ja viimeksi **Stig Larssonin** uudelleen kirjoitetussa näytelmässä *Veljiä ja sisaria*.

Stina Ekblad on myös erinomainen lyriikan tulkitsija. Yleisöllä on suuret odotukset hänen näyttelijänuransa kehittämisestä, Löfgren totesi.

Lasse Pihlajamaa juhlii konserteilla

Lasse Pihlajamaa, suomalaisen harmonikkamusiikin mestari juhlii kesällä mittavaa uraansa. Juhlakonsertti pidetään Sata-Häme-Soi -juhlien yhteydessä heinäkuussa Ikaalisissa. Tämä harmonikkamusiikin suurkatselmus järjestetään jo 24. kertaa.

Juhlaviikkoa 1-7, heinäkuuta tarjotaan kuulioloilleen kymmeniä konsertteja: katselmuksessa paneudutaan eritoten Euroopan eri maiden

harmonikkaperinteesseen.

Musiikkineuvos **Lasse Pihlajamaa** viettää juhlakonserttinsa yhteydessä myös 80-vuotismerkkipäiväänsä. Pihlajamaa tunnetaan paitsi muusikkona myös säveltäjänä ja opettajana. Hän on myös vaikuttanut merkittävästi Sata-Häme-Soi juhlien syntyyn.

Parhaillaan juhlat hakevat yhdessä Suomen Harmonikkaliiton ja MTV:n kanssa kil-

Lasse Pihlajamaa 1960-luvulla.

pailloita **Hopainen** ja **Kultainen Harmonikka -kilpailuihin**. Nauhojen perusteella valitaan osallistujat välikarsintoihin, jotka pidetään helmikuussa. Voittajat ratkeavat finaaliissa Ikaalisissa heinäkuussa.

Mari Rantanen professoriksi Tukholmaan

Taidemaalari **Mari Rantanen** on valittu professoriksi Tukholman kuninkaalliseen taidekorkeakouluun (Kungl. Konsthögskolan). Hänen kymmenvuotinen kautensa alkaa vuoden 1996 alusta.

Mari Rantanen (s. 1956) on opiskellut Suomen taideakatemia koulussa 1975-79 ja New Yorkin Pratt Instituutissa 1982-83. Viime vuodet hän on asunut New Yorkissa mutta pitänyt säännöllisesti näyttelyitä myös Suomessa ja Ruotsissa.

Pohjoismaille mittava kirjasto Ateenaan

Yhteispohjoismainen tieteellinen kirjasto on avattu Ateenassa. Sen yhteisinä omistajina ovat Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan arkeologiset instituutit.

Kirjaston rakentamiseen saatiin varoja pohjoismaiden ministerineuvostolta sekä erikseen kustakin neljästä maasta. Suomesta rahoitukseen ovat osallistuneet lähes kaikki korkeakoulut.

Avajaisissa Suomea edusti

opetusministeri **Olli-Pekka Heinonen**. Yhteispohjoismainen kirjasto tulee olemaan yksi Ateenan merkittävimmistä tieteellisistä kirjastoista. Sen laajuus on noin 35,000 nidettä. Teokset ovat lähinnä Ruotsin arkeologisen instituutin kirjakoelmasta.

Suomen Ateenan-instituutti on Roomassa sijaitsevan Villa Lanten jälkeen Suomen toiseksi vanhin ulkomalla toimiva tieteellinen tutkimuslaitos. Instituutin nykyinen johtaja on dosentti **Kirsti Simonsuuri**.

Avajaisviikolla suomalaiset järjestivät omissa instituutissaan **Hannele Rantalan** valokuvanäyttelyn ja **Arja Saljonmaan** konsertin.

Tampereen ooppera etsii uutta johtajaa

Tampereen ooppera etsii parhaillaan uutta johtajaa ja uutta toimintamallia. Toiminnanjohtaja **Seppo Silvän**, 79, on ilmoittanut siirtyvänsä syrjään ensi tammikuussa. Silvan on työskennellyt Tampereen oopperayhdistyksessä sen perustamisesta lähtien 1940-luvun lopulta.

Silvan itse toivoisi, että oopperan johtoon löytyisi yksi henkilö, joka hoitaisi sekä taiteellisen johtajan että toiminnanjohtajan tehtävät.

Uuden johtajan valinta liittyy toisaalta myös arkaan kysymykseen siitä, millä organisaatiolla oopperaa jatkossa Tampereella tuotetaan.

Nykyisin päävastuun Tampereen oopperatoiminnasta kantavat oopperayhdistyksen lisäksi kaupunginorkesteri ja Tampere-talo. Myös Tampereen konservatorio ja teatterit ovat olleet ajoittain mukana oopperan toiminnassa.

Fly To Finland Like A Scandinavian.

What better way to feel connected to Scandinavia than by making connections in Scandinavia?

For Helsinki, it's via Copenhagen, Stockholm or Oslo.
For Pori* Tampere, Turku and Vaasa, it's by way of Stockholm.
And of course it's all by way of SAS's world class service. As well as the extra warmth of fellow passengers who have more than destinations in common with you. For information on flights and reservations, call your travel agent or SAS at 800-221-2350.

*In cooperation with Skyways

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES